

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิต่างการศึกษา ศาสนาที่นับถือ ประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารโรงเรียน สอบถามเกี่ยวกับสภาพของโรงเรียน ประกอบด้วย ชั้นที่เปิดสอนในโรงเรียน ขนาดของโรงเรียน เพ้าของนักเรียนชาวเขา หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและส่งเสริมชาวเขาที่ตั้งอยู่ในหมู่บ้านที่โรงเรียนตั้งอยู่ สอบถามเกี่ยวกับการให้ความสำคัญและผู้ที่มีส่วนช่วยในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางดังแสดงในตารางที่ 3 4 และ 5

1.2 ข้อมูลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนที่เกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา วิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น

1.2.1 แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละเป็นรายชื่อกระทง แล้วนำเสนอในรูปตารางดังแสดงในตารางที่ 6 7 8 10 11 และ 12

1.2.2 เรียงลำดับความสำคัญเป็นรายชื่อ นำเสนอในรูปตารางดังแสดงในตารางที่ 9

1.3 ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา วิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น

1.3.1 หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายชื่อกระทง แล้วนำเสนอในรูปตาราง ดังแสดงในตารางที่ 13

1.3.2 สรุปเนื้อหา จัดเป็นหมวดหมู่ในแต่ละด้าน รวม 6 ด้าน นำเสนอในรูปความเรียง

2. แบบสอบถามครูผู้สอน แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

2.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับเพศ อายุ ศาสนาที่นับถือ เชื้อชาติ ประสบการณ์ในการสอนและความสามารถในการพูดภาษาชาวเขา การได้รับการอบรม การได้รับความร่วมมือและการรับทราบนโยบายเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละแล้วนำเสนอในรูปตาราง ดังแสดงในตาราง 14 15 และ 16

2.2 ข้อมูลการปฏิบัติงานของครูเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา วิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น

2.2.1 แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละเป็นรายชื่อกระทง แล้วนำเสนอในรูปตารางดังแสดงในตารางที่ 17 18 21 22 23 24 25 27 28 29 30 31 32 34 35 36 และ 40

2.2.2 แจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายชื่อกระทงแล้วนำเสนอในรูปตาราง ดังแสดงในตารางที่ 19 20 26

2.2.3 เรียงลำดับความสำคัญเป็นรายชื่อ นำเสนอในรูปตารางดังแสดงในตารางที่ 33

2.3 ปัญหาและข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา วิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น

2.3.1 หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายชื่อกระทง แล้วนำเสนอในรูปตารางดังแสดงในตารางที่ 37

2.3.2 สรุปเนื้อหา จัดเป็นหมวดหมู่ในแต่ละด้าน รวม 6 ด้าน นำเสนอใน

รูปความเรียง

3. แบบสังเกต วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละเป็นรายกระทง
แล้วนำเสนอในรูปตารางที่ 38 และ 39

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน

1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและสภาพของโรงเรียน

ตารางที่ 3 จำนวนผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ศาสนาที่นับถือ และ ประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียน

สถานภาพ	จำนวนผู้ตอบ (N = 88)	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	83	94.32
2. หญิง	5	5.68
รวม	88	100.00
อายุ		
1. 21-30 ปี	11	12.50
2. 31-40 ปี	61	69.32
3. 41-50 ปี	15	17.04
4. 51-60 ปี	1	1.14
รวม	88	100.00
วุฒิการศึกษา		
1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	11	12.50
2. ปริญญาตรี	76	86.36
3. สูงกว่าปริญญาตรี	1	1.14
รวม	88	100.00

สถานภาพ	จำนวนผู้ตอบ (N = 88)	ร้อยละ
ศาสนาที่นับถือ		
1. พุทธ	87	98.86
2. อิสลาม	1	1.14
รวม	88	100.00
ประสบการณ์ในการเป็น ผู้บริหารโรงเรียน		
1. 1-5 ปี	51	57.95
2. 6-10 ปี	14	15.91
3. มากกว่า 10 ปี	23	26.14
รวม	88	100.00

จากตารางที่ 3 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนชาวเขา ส่วนใหญ่คือร้อยละ 94.32 เป็นชายมีอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 69.32 ส่วนใหญ่คือร้อยละ 86.36 มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี นับถือศาสนาพุทธร้อยละ 98.86 มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารโรงเรียน 1-5 ปี ร้อยละ 57.95 และมากกว่า 10 ปีร้อยละ 26.14

ตารางที่ 4 จำนวนโรงเรียนจำแนกตามชั้นที่เปิดสอนในโรงเรียน ขนาดของโรงเรียน เพ้าของนักเรียนชาวเขาและจำนวนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาที่ตั้งอยู่ในหมู่บ้านที่โรงเรียนตั้งอยู่

สภาพของโรงเรียน	จำนวน (N=88)	ร้อยละ
ชั้นที่เปิดสอนในโรงเรียน		
1. เด็กเล็ก - ป.4	3	3.41
2. เด็กเล็ก - ป.6	64	72.73
3. ป.1 - ป.4	4	4.55
4. ป.1 - ป.6	7	7.95
5. อื่น ๆ	10	11.36
รวม	88	100.00
ขนาดของโรงเรียน		
1. ขนาดเล็กมาก (นักเรียน 60 คนลงมา)	18	20.45
2. ขนาดเล็ก (นักเรียน 61-120 คน)	31	35.23
3. ขนาดกลาง (นักเรียน 121-300 คน)	36	40.91
4. ขนาดใหญ่ (นักเรียน 301-720 คน)	2	2.27
5. ขนาดใหญ่มาก (นักเรียนตั้งแต่ 721 คนขึ้นไป)	1	1.14
รวม	88	100.00
เพ้าของนักเรียนชาวเขา		
1. กะเหรี่ยง	38	43.18
2. อีกร้อ	2	2.27

สภาพของโรงเรียน	จำนวน (N=88)	ร้อยละ
3. เย้า	12	13.64
4. ลัวะ	6	6.82
5. มูเซอ	8	9.09
6. ลีซอ	1	1.14
7. ม้ง	5	5.68
8. มากกว่า 1 เผ่าขึ้นไป	16	18.18
รวม	88	100.00
หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและ สงเคราะห์ชาวเขาที่ตั้งอยู่ในหมู่บ้านที่โรงเรียนตั้งอยู่		
1. มี	63	71.59
2. ไม่มี	25	28.41

จากตารางที่ 4 แสดงว่าโรงเรียนที่ใช้แผนการสอนสำหรับนักเรียนชาวเขา ส่วนใหญ่คือร้อยละ 40.91 เป็นโรงเรียนขนาดกลาง รองลงมาคือร้อยละ 35.23 เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ 72.73 เปิดสอนตั้งแต่ชั้นเด็กเล็กถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ 43.18 เป็นชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง รองลงมาคือร้อยละ 18.18 เป็นชาวเขามากกว่า 1 เผ่าขึ้นไป เรียงร่วมกันและร้อยละ 13.64 เป็นชาวเขาเผ่าเย้า โรงเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ 71.59 มีหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาตั้งอยู่ในหมู่บ้านที่โรงเรียนตั้งอยู่

ตารางที่ 5 จำนวนผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามระดับการให้ความสำคัญและจำนวนผู้มีส่วนช่วยโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา

ระดับการให้ความสำคัญ/ผู้ช่วยเหลือ	จำนวน	ร้อยละ
	N=88	
การให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขาของโรงเรียน		
1. สำคัญมาก	72	81.82
2. สำคัญปานกลาง	16	18.18
รวม	88	100.00
ผู้มีส่วนช่วยโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา		
1. เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชาวเขา	54	61.36
2. ครูผู้สอนกลุ่มทักษะภาษาไทย	50	56.82
3. เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต้นสังกัด	38	43.18
4. ครูผู้สอนกลุ่มพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	32	36.36
5. ครูอาสาสมัครของศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา	13	14.77
6. ครูทุกคนในโรงเรียน	9	10.23
7. เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานอื่น	2	2.27
8. องค์การทางศาสนา	2	2.27
9. อื่น ๆ	2	2.27

จากตารางที่ 5 แสดงว่าในการให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝัง
ความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ 81.82
ให้ความสำคัญมาก ผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือโรงเรียนในการจัดการเรียนเพื่อปลูกฝังความสำนึกใน
ความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ 61.36 ได้รับความ
ช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชาวเขา รองลงมาร้อยละ 56.82
ได้รับความช่วยเหลือจากครูผู้สอนกลุ่มทักษะภาษาไทย ร้อยละ 43.18 ได้รับความช่วยเหลือจาก
หน่วยงานต้นสังกัดและร้อยละ 36.36 ได้รับความช่วยเหลือจากครูผู้สอนกลุ่มพัฒนาคุณภาพชีวิต
และสังคม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.2 ข้อมูลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนที่เกี่ยวกับกระบวนการจัดการ
เรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา

ตารางที่ 6 จำนวนผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามวิธีการวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=88)	ร้อยละ
1. บุคคลที่ผู้บริหารโรงเรียนมอบให้รับผิดชอบ ในการวางแผนเพื่อปลูกฝังความสำนึกใน ความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา		
1. ครูทุกคนในโรงเรียน	84	95.45
2. ครูวิชาการของโรงเรียน	37	42.04
3. ครูกลุ่มทักษะภาษาไทย	31	35.23
4. ครูกลุ่มพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	17	19.32
5. อื่น ๆ	5	5.68
6. ไม่มี	2	2.27
2. การจัดทำแผนหรือโครงการในการจัดการ เรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็น คนไทยแก่นักเรียนชาวเขา ผู้บริหาร ปฏิบัติโดยวิธี		
1. สำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับการ จัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึก ในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา		
	67	76.14

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=88)	ร้อยละ
2. ศึกษาจากเอกสารของกลุ่มโรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอ/ อำเภอ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ	41	46.59
3. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อศึกษาปัญหา การจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความ สำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียน ชาวเขา	27	30.68
4. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อทำแผนงาน หรือโครงการพัฒนาการจัดการเรียนการ สอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็น คนไทยแก่นักเรียนชาวเขา	23	26.14
5. ไม่มีการจัดทำแผนหรือโครงการอะไร เป็นพิเศษ	8	9.09
3. วัตถุประสงค์ที่ผู้บริหารกำหนดไว้ในการวาง แผนการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความ สำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา		
1. การฟัง อ่าน พูดและเขียนภาษาไทย	86	97.73

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=88)	ร้อยละ
2. ความผูกพันจิตใจในชาติศาสนาและ พระมหากษัตริย์	79	89.77
3. การเคารพกฎหมาย ระเบียบ กฎเกณฑ์ ของทางราชการ	78	88.64
4. การห้ามตัดไม้ทำลายป่าและแหล่งต้น น้ำลำธาร	77	87.50
5. การใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	72	81.82
6. การปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ในฐานะที่ เป็นคนไทย	69	78.41
7. การเลิกปลูกพืชเสพติดและเลิกเสฟสิ่ง เสพติด	60	68.18
8. การเกษตรแบบถาวรและการพัฒนาอาชีพ	46	52.27
4. แนวทางที่ผู้บริหารโรงเรียนยึดถือในการจัด การเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกใน ความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา		
1. วัตถุประสงค์ตามแผนการสอนสำหรับ นักเรียนชาวเขาของสำนักงานคณะ กรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	72	81.82

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=88)	ร้อยละ
2. นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ	61	69.32
3. แนวการดำเนินงานของจังหวัด	45	51.14
4. อื่น ๆ	1	1.14
5. สิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนคำนึงถึงในการ กำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียน การสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความ เป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา		
1. ความมั่นคงของชาติ	87	98.86
2. ประโยชน์ของชาวเขาเอง	65	73.86
3. ความมั่นคงของท้องถิ่น	58	65.91
4. อื่น ๆ	1	1.14
6. เครื่องมือที่ผู้บริหารโรงเรียนใช้ในการควบคุม การจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความ สำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา		
1. โครงการต่าง ๆ	63	71.59
2. แผนการสอนสำหรับนักเรียนชาวเขาของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ	61	69.32

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=88)	ร้อยละ
3. แผนปฏิบัติงาน	60	68.18
4. ผู้บริหาร	53	60.23
5. แผนพัฒนาโรงเรียน	47	53.41
6. คณะกรรมการโรงเรียน	46	52.27
7. อื่น ๆ	2	2.27
7. วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในการจัดการเรียน การสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็น คนไทยแก่นักเรียนชาวเขา		
1. เพื่อให้นักเรียนเกิดความรักและความ ภูมิใจในความเป็นคนไทย	80	90.91
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตนที่แสดง ถึงความเป็นคนไทยได้ถูกต้อง	73	82.95
3. เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ ในความเป็นคนไทย	71	80.68
4. เพื่อให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อความเป็น คนไทย	67	76.14
5. อื่น ๆ	4	4.54

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=88)	ร้อยละ
8. ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการรายงานความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขาโดยวิธี		
1. ใช้การพูดคุยกันธรรมดาอย่างไม่เป็นทางการ	51	57.95
2. ให้ครูรายงานความก้าวหน้าและความเคลื่อนไหวในที่ประชุมแต่ละเดือน	43	48.86
3. ให้ครูรายงานความก้าวหน้าและความเคลื่อนไหวในรูปแบบเอกสารสิ่งพิมพ์ให้ครูในโรงเรียนทราบ	14	15.91
4. อื่น ๆ	3	3.41

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=88)	ร้อยละ
9. วิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนใช้ควบคุม กำกับ นิเทศและติดตามผลการจัดการเรียนการสอน เพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทย แก่นักเรียนชาวเขา		
1. ผู้บริหารเป็นผู้ควบคุม กำกับนิเทศและ ติดตามผลด้วยตนเอง	52	59.09
2. ผู้บริหารกำหนดตัวบุคคลเพื่อมอบหมาย ให้ทำหน้าที่ควบคุม กำกับนิเทศและติด ตามผลการจัด	24	27.28
3. ครูรับผิดชอบคืออยู่แล้วไม่จำเป็นต้องมี การควบคุมกำกับนิเทศและติดตามผล แต่อย่างไร	9	10.22
4. อื่น ๆ	3	3.41

จากตารางที่ 6 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 95.45
มอบหมายให้ครูทุกคนในโรงเรียนรับผิดชอบในการวางแผนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็น
คนไทยแก่นักเรียนชาวเขา รองลงมาร้อยละ 42.04 คือครูวิชาการของโรงเรียนและร้อยละ
35.23 คือครูกลุ่มทักษะภาษาไทย

ผู้บริหารโรงเรียนมีวิธีปฏิบัติหลายอย่าง ในการจัดทำแผนหรือโครงการในการปลูกฝัง
 ความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา โดยมีผู้บริหารโรงเรียนมากที่สุดคือ ร้อยละ
 76.14 สํารวจสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกใน
 ความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา รองลงมา ร้อยละ 46.59 ศึกษาจากเอกสารของกลุ่ม
 โรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและสำนักงาน
 คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีผู้บริหารโรงเรียนส่วนน้อยคือ ร้อยละ 30.68 จัดประชุม
 เชิงปฏิบัติการเพื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นัก
 นักเรียนชาวเขาและ ร้อยละ 26.14 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อทำแผนงานหรือโครงการพัฒนาการ
 จัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา

ผู้บริหารโรงเรียนกำหนดวัตถุประสงค์ในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูก
 ฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขาไว้หลายด้าน โดยมีผู้บริหารโรงเรียนมากที่สุด
 คือ ร้อยละ 97.73 กำหนดวัตถุประสงค์ด้านการฟัง อ่าน พูดและเขียนภาษาไทย รองลงมาคือ
 ร้อยละ 89.77 ความผูกพันจิตใจในชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ ร้อยละ 88.64 การเคารพ
 กฎหมาย ระเบียบ กฎเกณฑ์ของทางราชการ ร้อยละ 87.50 การห้ามตัดไม้ทำลายป่าและแหล่งต้น
 ลำธาร ร้อยละ 81.82 การใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ร้อยละ 78.41 การปฏิบัติตาม
 ลีทศและหน้าที่ในฐานะที่เป็นคนไทยและ ร้อยละ 68.18 การเลิกปลูกพืชเสพติดและเลิกเสพสิ่งเสพติด
 มีผู้บริหารโรงเรียนประมาณครึ่งหนึ่งคือ ร้อยละ 52.27 การเกษตรแบบถาวรและการพัฒนาอาชีพ

ในการกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็น
 ไทยแก่นักเรียนชาวเขา ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 81.82 กำหนดวัตถุประสงค์ตาม
 แผนการสอนสำหรับนักเรียนชาวเขาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ รองลงมา
 คือ ร้อยละ 69.32 ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และมีผู้บริหาร
 โรงเรียนประมาณครึ่งหนึ่งคือ ร้อยละ 51.14 ตามแนวการดำเนินงานของจังหวัด

ในการกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็น
 ไทยแก่นักเรียนชาวเขา ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 98.86 คำนึงถึงความมั่นคง

แห่งชาติ รองลงมาร้อยละ 73.86 คำนึงถึงประโยชน์ของชาวเขาและร้อยละ 65.91 คำนึงถึง ความมั่นคงของท้องถิ่น

ผู้บริหารโรงเรียนมีเครื่องมือหลายอย่างในการควบคุมการจัดการเรียนการสอน เพื่อ ปลุกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทย โดยมีผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ 71.59 ใช้ โครงการต่าง ๆ รองลงมาร้อยละ 69.32 ใช้แผนการสอนสำหรับนักเรียนชาวเขาของสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ร้อยละ 68.18 ใช้แผนปฏิบัติงานและร้อยละ 60.23 ผู้บริหารควบคุมด้วยตัวเอง มีผู้บริหารโรงเรียนประมาณครึ่งหนึ่งคือร้อยละ 53.41 ใช้แผนพัฒนา โรงเรียนและร้อยละ 52.27 ใช้คณะกรรมการโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลุกฝังความสำนึก ในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขาไว้หลายด้าน โดยมีผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 90.91 เพื่อให้ นักเรียนเกิดความรักและความภูมิใจในความเป็นคนไทย รองลงมาร้อยละ 82.95 เพื่อให้ นักเรียนสามารถปฏิบัติตนที่แสดงถึงความเป็นคนไทยได้ถูกต้อง ร้อยละ 80.68 เพื่อให้ นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในความเป็นคนไทยและร้อยละ 76.14 เพื่อให้ นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อความเป็นคนไทย

ในการรายงานความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าในการจัดการเรียนการสอนเพื่อ ปลุกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คือร้อยละ 57.95 ใช้วิธีการพูดคุยกันธรรมดาอย่างไม่เป็นทางการ มีผู้บริหารโรงเรียนประมาณครึ่งหนึ่งคือ ร้อยละ 48.86 ให้ครูรายงานความก้าวหน้าและความเคลื่อนไหวในที่ประชุมแต่ละเดือน

ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 59.09 เป็นผู้ควบคุม กำกับนิเทศและติดตามผลการ จัดการเรียนการสอนเพื่อปลุกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขาด้วยตนเองมี ผู้บริหารโรงเรียนส่วนน้อยคือร้อยละ 27.28 กำหนดตัวบุคคลเพื่อมอบหมายให้ทำหน้าที่ควบคุม กำกับ นิเทศและติดตามผลการดำเนินงาน และมีผู้บริหารโรงเรียนน้อยที่สุดคือร้อยละ 10.22 ไม่มีการควบคุม กำกับและนิเทศติดตามผลเพราะเห็นว่าครูรับผิดชอบงานคืออยู่แล้ว

ตารางที่ 7 จำนวนผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามวิธีการบริหารหลักสูตร

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=88)	ร้อยละ
1. การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา		
1. ให้ครูเข้ารับการอบรมด้านการสอนภาษาไทยแก่นักเรียนชาวเขา	67	76.14
2. จัดหาหนังสือ เอกสาร วารสารไว้ให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	60	68.18
3. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการสอนเพื่อปลูกฝังฝังความสำนึก	24	27.27
4. ให้ครูเข้ารับการอบรมด้านการเกษตรบนที่สูง	23	26.14
5. จัดให้ครูได้ศึกษาและดูงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและส่งเสริมชาวเขา	18	20.45
6. เชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครูด้านการสอนภาษาไทยแก่นักเรียนชาวเขา	15	17.04
7. เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ด้านเกษตรบนที่สูง	14	15.91
8. ไม่ได้จัด	6	6.82

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=88)	ร้อยละ
2. การปรับแผนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็น คนไทยให้เหมาะสมกับนักเรียนชาวเขา		
1. ดำเนินการร่วมกับกลุ่มโรงเรียนหรือสำนักงานการ ประถมศึกษาถึงอำเภอ/อำเภอ	51	57.95
2. แผนการสอนสำหรับนักเรียนชาวเขาของสำนักงาน คณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติเหมาะสมและใช้ ได้ผลดีกับนักเรียนชาวเขาแล้วไม่ต้องปรับอะไรอีก	41	46.59
3. เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ความเข้าใจ	16	18.18
4. ตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่นี้โดยเฉพาะ	15	17.04
5. อื่น ๆ	8	9.09
3. บุคคลที่โรงเรียนเชิญมาให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการสอนเพื่อ ปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา		
1. ศึกษานิเทศก์อำเภอ	43	48.86
2. เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและ ส่งเสริมชาวเขา	34	38.64
3. ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน	28	31.82
4. ไม่เคยเชิญใคร	22	25.00
5. ศึกษานิเทศก์จังหวัด	20	22.73
6. ครูอาสาสมัครของศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขต ภูเขา (ศศช.)	8	9.09
7. อื่น ๆ	7	7.95

จากตารางที่ 7 แสดงว่าในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ด้านการจัดการเรียน การสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คือร้อยละ 76.14 จัดให้ครูเข้ารับการอบรมด้านการสอนภาษาไทยแก่ชาวเขา รองลงมาคือร้อยละ 68.18 จัดหาหนังสือ เอกสาร วารสารไว้ให้ครูได้ศึกษาด้วยตัวเอง ส่วนกิจกรรมที่ผู้บริหาร โรงเรียนส่วนน้อยใช้คือร้อยละ 27.27 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึก ร้อยละ 26.14 จัดให้ครูเข้ารับการอบรมด้านการเกษตรบนที่สูง ร้อยละ 20.45 จัดให้ครูได้ ศึกษาและดูงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา ร้อยละ 17.04 การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครูด้านการสอนภาษาไทยแก่ชาวเขาและร้อยละ 15.91 การเชิญ วิทยากรมาให้ความรู้แก่ครูด้านการเกษตรบนที่สูง

ในการปรับแผนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยให้เหมาะสมกับนักเรียน ชาวเขา มีผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ 57.95 ใช้วิธีดำเนินการร่วมกับกลุ่มโรงเรียน หรือสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ รองลงมาคือร้อยละ 46.59 ไม่ได้ปรับแผนการสอนสำหรับ นักเรียนชาวเขาเพราะเห็นว่าเหมาะสมและใช้ได้ผลดีกับนักเรียนชาวเขาแล้ว มีผู้บริหารโรงเรียน ส่วนน้อยคือร้อยละ 18.18 ใช้วิธีเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ความเข้าใจและร้อยละ 17.04 ใช้วิธีตั้งคณะทำงานเพื่อทำหน้าที่นี้โดยเฉพาะ

ในการเชิญบุคคลมาให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็น คนไทยแก่นักเรียนชาวเขา ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ 48.86 เคยเชิญศึกษานิเทศก์ อำเภอรองลงมาร้อยละ 38.64 เคยเชิญเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและ สงเคราะห์ชาวเขาและร้อยละ 31.82 เคยเชิญครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน มีผู้บริหารโรงเรียน ส่วนน้อย คือร้อยละ 22.73 เคยเชิญศึกษานิเทศก์จังหวัด และมีผู้บริหารโรงเรียนส่วนน้อยคือร้อยละ 25.00 ไม่เคยเชิญใคร

ตารางที่ 8 จำนวนผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามวิธีการดำเนินงานด้านนโยบายการจัดการเรียนการสอน

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=88)	ร้อยละ
1. การส่งเสริมให้ครูผู้สอนในโรงเรียนใช้วิธีสอนเพื่อปลูกฝัง ความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขาหลาย ๆ วิธี		
1. เข้าเยี่ยมชั้นเรียนและให้คำแนะนำวิธีสอนแก่ครู	61	69.32
2. ส่งเสริมให้มีการนำการสอนวิธีใหม่ ๆ มาใช้	54	61.36
3. ให้ครูวิเคราะห์วิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและสภาพของ ชาวเขา	52	59.09
4. ให้ครูภายในโรงเรียนหรือภายในกลุ่มโรงเรียนประชุม เพื่อวางแผนวิธีสอนร่วมกัน	42	47.73
5. นำผลการวิจัยด้านการสอนชาวเขามาเผยแพร่เพื่อ ปรับปรุงวิธีสอน	18	20.45
6. อื่น ๆ	3	3.41
7. ไม่ได้ส่งเสริมอะไรเป็นพิเศษ	2	2.27

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=88)	ร้อยละ
2. การให้คำแนะนำแก่ครูผู้สอนในการจัดสภาพแวดล้อมใน โรงเรียนและการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูก ฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา		
1. ให้ครูจัดป้ายนิเทศก์ที่ให้ข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับ ความเป็นคนไทยบริเวณอาคาร	66	75.00
2. ให้ครูนำกระบวนการกลุ่มมาใช้ในการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอน	65	73.86
3. ให้ครูใช้เทคนิคการเสริมแรงเพื่อสร้างบรรยากาศที่ดี ในการเรียน	60	68.18
4. ให้ครูจัดมุมหนังสือเกี่ยวกับความเป็นคนไทยด้านต่าง ๆ ภายในห้องเรียน	58	65.91
5. ไม่ได้ให้คำแนะนำอย่างไร	1	1.14
3. ผู้บริหารแจ้งนโยบายการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝัง ความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขาโดยวิธี		
1. แจ้งในที่ประชุมประจำเดือน	70	79.54
2. แจ้งด้วยวาจา	47	53.41
3. แจกเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการต่าง ๆ	30	34.09
4. แจ้งให้ทราบเป็นลายลักษณ์อักษร	16	18.18

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=88)	ร้อยละ
4. วิธีสอนใหม่ ๆ ที่ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูนำมาใช้ในการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา		
1. วิธีการใช้เหตุผลโดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนอภิปรายแลกเปลี่ยนทัศนะซึ่งกันและกัน	49	55.68
2. วิธีการเรียนรู้ทางสังคมโดยครูให้นักเรียนสังเกตจากตัวแบบ	44	50.00
3. วิธีปรับพฤติกรรมโดยการเสริมแรงและการลงโทษ	41	46.59
4. วิธีกระจ่างคำถามโดยครูตั้งคำถามขึ้นาให้นักเรียนเกิดความคิดและเรียนรู้ด้วยตนเองโดยไม่มีการบังคับ	35	39.77
5. ไม่ได้มีการส่งเสริมอะไรเป็นพิเศษเพราะวิธีสอนทั่วไปก็สอนได้ผลดีอยู่แล้ว	6	6.82
6. อื่น ๆ	1	1.14

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=88)	ร้อยละ
5. ผู้บริหารนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขาโดยวิธี		
1. การเชิญวิทยากรจากหน่วยงานต่างๆมาให้ความรู้แก่นักเรียน	54	61.36
2. การพานักเรียนไปทัศนศึกษาด้านการเกษตรตามสถานที่ทดลองการเกษตร	26	29.54
3. การส่งนักเรียนไปฝึกงานด้านการเกษตรตามสถานที่ทดลองการเกษตร	11	12.50
4. ไม่ได้ใช้	16	18.18
5. อื่น ๆ	4	4.54

จากตารางที่ 8 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ใช้วิธีการหลาย ๆ อย่างในการส่งเสริมให้ครูผู้สอนในโรงเรียนใช้วิธีสอนหลาย ๆ วิธีในการจัดการเรียนและการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา โดยมีผู้บริหารโรงเรียนมากที่สุดคือร้อยละ 69.32 เข้าเยี่ยมชมชั้นเรียนและให้คำแนะนำวิธีสอนแก่ครู รองลงมาร้อยละ 61.36 ส่งเสริมให้มีการนำเสนอวิธีใหม่ ๆ มาใช้และร้อยละ 59.09 ให้ครูวิเคราะห์วิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและสภาพของชาวเขา มีผู้บริหารโรงเรียนประมาณครึ่งหนึ่งคือร้อยละ 47.73 ให้ครูภายในโรงเรียนหรือภายในกลุ่มโรงเรียนประชุมเพื่อวางแผนวิธีสอนร่วมกัน มีผู้บริหารโรงเรียนจำนวนน้อย คือ ร้อยละ 20.45 นำผลการวิจัยด้านการสอนชาวเขามาเผยแพร่เพื่อปรับปรุงวิธีสอน

ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ให้คำแนะนำแก่ครูผู้สอนในการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

และการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขาโดยใช้วิธีการหลาย ๆ อย่าง มีผู้บริหารโรงเรียนจำนวนมากคือร้อยละ 75.00 ให้ครูจัดป้ายนิเทศที่ให้ข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับความเป็นคนไทยบริเวณอาคาร รองลงมาคือร้อยละ 73.86 ให้ครูนำกระบวนการกลุ่มมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร้อยละ 68.18 ให้ครูใช้เทคนิคการเสริมแรงเพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนและร้อยละ 65.91 ให้ครูจัดมุมหนังสือเกี่ยวกับความเป็นคนไทยด้านต่าง ๆ ภายในห้องเรียน

ผู้บริหารส่วนใหญ่แจ้งนโยบายการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขาโดยใช้วิธีการหลายอย่าง มีผู้บริหารโรงเรียนจำนวนมากคือร้อยละ 79.54 แจ้งในที่ประชุมประจำเดือน มีผู้บริหารโรงเรียนประมาณครึ่งหนึ่งคือร้อยละ 53.41 แจ้งด้วยวาจาและร้อยละ 34.09 แจ้งเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการต่าง ๆ มีผู้บริหารโรงเรียนจำนวนน้อยคือร้อยละ 18.18 แจ้งให้ทราบเป็นลายลักษณ์อักษร

ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูนำวิธีสอนใหม่ ๆ มาใช้ในการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขาหลายวิธี โดยมีผู้บริหารโรงเรียนประมาณครึ่งหนึ่งคือร้อยละ 55.68 ให้ใช้วิธีการใช้เหตุผลโดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนอภิปรายแลกเปลี่ยนทัศนะซึ่งกันและกัน ร้อยละ 50.00 ให้ใช้วิธีกระจายอำนาจนิยมนโดยครูตั้งคำถามขึ้นาให้นักเรียนเกิดความคิดและเรียนรู้ด้วยตนเองโดยไม่มีการบังคับและมีครูจำนวนน้อยคือร้อยละ 6.82 ไม่ได้มีการส่งเสริมอะไรเป็นพิเศษ

ผู้บริหารโรงเรียนมีการนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขาหลายวิธี โดยมีผู้บริหารโรงเรียนมากที่สุด คือร้อยละ 61.36 เคยเชิญวิทยากรจากหน่วยงานต่าง ๆ มาให้ความรู้แก่นักเรียน รองลงมาคือร้อยละ 29.54 โดยพานักเรียนไปทัศนศึกษาด้านการเกษตรตามสถานที่ทดลองการเกษตร มีผู้บริหารโรงเรียนจำนวนน้อยคือร้อยละ 12.50 เคยส่งนักเรียนไปฝึกงานด้านการเกษตรตามสถานที่ทดลองการเกษตรและร้อยละ 18.18 ไม่ได้มีการนำมาใช้

ตารางที่ 9 จำนวนผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามระดับการให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขาในด้านต่าง ๆ เรียงลำดับ จากมากไปหาน้อย

วัตถุประสงค์	ลำดับเฉลี่ย	ลำดับที่
การฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาไทย	1.44	1
ความผูกพันจิตใจในชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์	3.57	2
การเคารพกฎหมาย ระเบียบ กฎเกณฑ์ของทางราชการ	4.12	3
การปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ในฐานะคนไทย	4.19	4
การห้ามตัดไม้ทำลายป่าและแหล่งต้นน้ำลำธาร	4.50	5
การใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	4.63	6
การประกอบอาชีพการเกษตรแบบถาวรและการพัฒนาอาชีพ	5.52	7
การเลิกปลูกพืชเสพติดและเลิกอาชีพสิ่งเสพติด	5.53	8

จากตารางที่ 9 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขาในด้านต่าง ๆ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาไทย ความผูกพันจิตใจในชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ การเคารพกฎหมาย ระเบียบ กฎเกณฑ์ของทางราชการ การปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ในฐานะคนไทย การห้ามตัดไม้ทำลายป่าและแหล่งต้นน้ำลำธาร การใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การประกอบอาชีพการเกษตรแบบถาวรและการพัฒนาอาชีพ การเลิกปลูกพืชเสพติดและเลิกอาชีพสิ่งเสพติด

ตารางที่ 10 จำนวนผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามวิธีการนิเทศการศึกษา

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=88)	ร้อยละ
1. เทคนิควิธีการที่ผู้บริหารใช้ในการนิเทศการสอน		
เกี่ยวกับการปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทย		
แก่นักเรียนชาวเขา		
1. การเยี่ยมชมชั้นเรียน	75	85.23
2. จัดประชุมครูเพื่อปรึกษาหารือกัน	61	69.32
3. ให้อำเภอปรึกษาหารือแก่ครูเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	57	64.77
4. ส่งครูไปอบรมหรือดูงาน	52	59.09
5. ให้อำเภอผู้สอนเชื่อมโยงกันเองภายในโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน	30	34.09
6. จัดหาผู้ชำนาญเกี่ยวกับชาวเขามาพบปะพูดคุยกับครูและให้อำเภอปรึกษา	17	19.32
7. เชิญวิทยากรมาสาธิตวิธีสอนวิธีต่าง ๆ	14	15.91
8. อื่น ๆ	1	1.14

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=88)	ร้อยละ
2. บุคคลที่มานิเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝัง ความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา		
1. ศึกษานิเทศก์อำเภอ	64	72.73
2. ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน	54	61.36
3. ครูวิชาการโรงเรียน	41	46.59
4. ไม่เคยมีใครนิเทศ	12	13.64
5. อื่น ๆ	8	9.09
3. หน่วยงานอื่นที่มาตรวจเยี่ยมโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดการ เรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทย แก่นักเรียนชาวเขา		
1. ไม่เคยได้รับการตรวจเยี่ยมจากหน่วยงานอื่น	46	52.27
2. หน่วยงานด้านการพัฒนาการเกษตร	21	23.86
3. หน่วยงานด้านความมั่นคงของชาติ	16	18.18
4. องค์กรเกี่ยวกับศาสนา	16	18.18
5. หน่วยงานด้านการศึกษา	15	17.04
6. หน่วยงานด้านการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าต่าง ๆ	15	17.04
7. อื่น ๆ	4	4.54

จากตารางที่ 10 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ใช้เทคนิควิธีการหลาย ๆ อย่างในการนิเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา โดยมีผู้บริหารโรงเรียนมากที่สุดคือร้อยละ 85.23 เข้าเยี่ยมชมชั้นเรียน รองลงมา ร้อยละ 69.32 จัดประชุมครูเพื่อปรึกษาหารือกัน ร้อยละ 64.77 ให้คำปรึกษาหารือแก่ครูเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มและร้อยละ 59.09 ส่งครูไปอบรมหรือดูงาน มีครูจำนวนน้อยคือร้อยละ 34.09 ให้ครูผู้สอนเชื่อมโยงกันเองภายในโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน ร้อยละ 19.32 จัดหาผู้ชำนาญเกี่ยวกับชาวเขามาพบปะพูดคุยกับครูและให้คำปรึกษาและร้อยละ 15.91 เชิญวิทยากรมาสาธิตวิธีสอนวิธีต่าง ๆ

บุคคลที่มานิเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา ผู้บริหารโรงเรียนมากที่สุดคือร้อยละ 72.73 เคยได้รับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์อำเภอ รองลงมาร้อยละ 61.36 เคยได้รับการนิเทศจากครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและร้อยละ 46.59 เคยได้รับการนิเทศจากครูวิชาการโรงเรียน

ในการตรวจเยี่ยมจากหน่วยงานอื่นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา โรงเรียนประมาณครึ่งหนึ่งคือร้อยละ 52.27 ไม่เคยได้รับการตรวจเยี่ยม มีโรงเรียนจำนวนน้อยคือร้อยละ 23.86 ได้รับการตรวจเยี่ยมจากหน่วยงานด้านการพัฒนาการเกษตร ร้อยละ 18.18 จากหน่วยงานด้านความมั่นคงของชาติและองค์กรเกี่ยวกับศาสนาและร้อยละ 17.04 จากหน่วยงานด้านการศึกษาและจากหน่วยงานด้านการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าต่าง ๆ

ตารางที่ 11 จำนวนผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามวิธีการวัดผลและประเมินผล

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=88)	ร้อยละ
1. แบบวัดความสำนึกในความเป็นคนไทยที่ผู้บริหารโรงเรียน แนะนำหรือจัดฝึกอบรมแก่ครู		
1. แบบประเมินผลการปฏิบัติของนักเรียน	54	61.36
2. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ	29	32.95
3. แบบทดสอบคุณลักษณะ ค่านิยม ทศนคติ	22	25.00
4. ไม่ได้ให้คำแนะนำหรือจัดฝึกอบรม	19	21.59
5. แบบจัดอันดับพฤติกรรมที่นักเรียนจะเลือกปฏิบัติ	16	18.18
6. อื่น ๆ	4	4.54
2. ผู้บริหารกำหนดวิธีการให้ครูปฏิบัติในการวัดผลและประเมินผล เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็น คนไทยโดยวิธี		
1. ให้ครูนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน	64	72.73
2. ให้ครูใช้วิธีวัดและประเมินผลหลาย ๆ วิธี	59	67.04
3. ให้ครูวัดและประเมินผลก่อนเรียนระหว่างเรียนและหลังเรียน	47	53.41
4. ไม่ได้กำหนดวิธีการปฏิบัติ	6	6.82

จากตารางที่ 11 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการแนะนำหรือจัดฝึกอบรมแก่ครูเกี่ยวกับการสร้างแบบวัดความสำนึกในความเป็นคนไทยหลาย ๆ แบบ โดยมีผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ 61.36 การสร้างแบบประเมินผลการปฏิบัติของนักเรียน รองลงมาร้อยละ 32.95 การสร้างแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ มีผู้บริหารโรงเรียนส่วนน้อยคือร้อยละ 25.00 การสร้างแบบทดสอบคุณลักษณะค่านิยม ทศนคติ และร้อยละ 18.18 การสร้างแบบจัดอันดับพฤติกรรมที่นักเรียนจะเลือกปฏิบัติ มีผู้บริหารโรงเรียนส่วนน้อยคือร้อยละ 21.59 ไม่ได้ให้คำแนะนำ หรือจัดฝึกอบรม

ในการวัดผลและประเมินผลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทย แก่ นักเรียนชาวเขาผู้บริหารโรงเรียนกำหนดวิธีการให้ครูปฏิบัติไว้หลาย ๆ วิธี โดยผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ 72.73 ให้ครูนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน รองลงมาร้อยละ 67.04 ให้ครูใช้วิธีวัดและประเมินผลหลาย ๆ วิธีและมีผู้บริหารโรงเรียนประมาณครึ่งหนึ่งคือร้อยละ 53.41 ให้ครูวัดและประเมินผลก่อนเรียนระหว่างเรียนและหลังเรียน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 จำนวนผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=88)	ร้อยละ
1. ความร่วมมือที่ได้รับจากหน่วยงานอื่นในการจัดการเรียนการสอน		
เพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา		
1. ให้การอบรมครูเกี่ยวกับการสอนภาษาไทยแก่นักเรียนชาวเขา	50	56.82
2. ให้ความรู้เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ของชาวเขา	33	37.50
3. ให้ความรู้เกี่ยวกับการเกษตรแผนใหม่	31	35.23
4. เชิญมาเป็นวิทยากรในความรู้แก่นักเรียนในส่วนของงานที่แต่ละ หน่วยงานเกี่ยวข้อง	23	26.14
5. ด้านงบประมาณและอุปกรณ์การเกษตร	18	20.45
6. ไม่เคยขอความร่วมมือ	15	17.04
2. ความร่วมมือที่ได้รับจากหน่วยงานอื่นในการจัดการเรียนการสอน		
เพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขาเป็น ไปในลักษณะ		
1. ไม่เป็นทางการแต่ใช้ความคุ้นเคยส่วนตัว	59	67.04
2. โดยหน้าที่และตามข้อตกลง	39	44.32
3. โครงการร่วมกัน	26	29.54

จากตารางที่ 12 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขาหลาย ๆ ด้าน มีผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ 56.82 ได้รับความร่วมมือในด้านการให้การอบรมครูเกี่ยวกับ การสอนภาษาไทยแก่นักเรียนชาวเขา รองลงมาร้อยละ 37.50 ได้รับความร่วมมือในด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ของชาวเขาและร้อยละ 35.23 ได้รับความร่วมมือในด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับการเกษตรแผนใหม่ มีผู้บริหารโรงเรียนจำนวนน้อยคือร้อยละ 26.14 ได้รับความร่วมมือในด้านการเชิญมาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียนในส่วนของงานที่แต่ละหน่วยงานเกี่ยวข้องและร้อยละ 20.45 ได้รับความร่วมมือในด้านงบประมาณและอุปกรณ์การเกษตรและมีผู้บริหารโรงเรียนจำนวนน้อยคือร้อยละ 17.04 ไม่เคยขอความร่วมมือ

ความร่วมมือที่ได้รับจากหน่วยงานอื่นในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ 67.04 ได้รับความร่วมมือโดยไม่เป็นทางการแต่ใช้ความคุ้นเคยส่วนตัว รองลงมาร้อยละ 44.32 โดยหน้าที่และตามทัศนคติและมีผู้บริหารโรงเรียนส่วนน้อยคือร้อยละ 29.54 ได้รับความร่วมมือในลักษณะโครงการร่วมกัน

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.3 ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักสภาพปัญหาของผู้บริหารโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในการเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา

สภาพปัญหา	ระดับปัญหา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. ครูขาดแหล่งความรู้เพื่อค้นคว้าที่จะช่วยในการจัดการเรียนการสอน	3.62	1.23	มาก
2. ขาดตัวกลางในการประสานงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน	3.39	1.27	ปานกลาง
3. หน่วยงานอื่นให้ความร่วมมือน้อย	3.15	1.36	ปานกลาง
4. ขาดข้อมูลและข่าวสารที่จะนำมาประกอบการวางแผน	3.15	1.11	ปานกลาง
5. หน่วยงานต้นสังกัดไม่ได้วางนโยบายไว้ชัดเจน	3.14	1.23	ปานกลาง
6. เวลาที่ใช้ในการวางแผนมีน้อย	3.10	1.07	ปานกลาง
7. ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผน	2.89	1.07	ปานกลาง
8. ครูไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกระเรียนการสอน	2.74	1.39	ปานกลาง
9. เนื้อหาวิชาเกี่ยวกับความเป็นคนไทยที่กำหนดในแผนการสอนไม่เหมาะสมกับนักเรียนชาวเขา	2.66	1.29	ปานกลาง
10. ครูสนใจเข้ารับการอบรมหรือดูงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ตนเองน้อย	2.64	1.36	ปานกลาง
11. ไม่ได้มีการติดตามผลในการจัดการเรียนการสอนอย่างจริงจัง	2.62	1.33	ปานกลาง

สภาพปัญหา	ระดับปัญหา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
12. ครูวัดผลเฉพาะด้านความรู้ความจำเท่านั้น ส่วนการวัดผลด้านการปฏิบัติจริงมีเป็นส่วนน้อย	2.52	1.25	ปานกลาง
13. ครูไม่สนใจการจัดชั้นเรียนและบรรยากาศในชั้นเรียน	2.50	1.28	น้อย
14. ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผล	2.24	1.12	น้อย
15. ครูไม่เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทย	2.19	1.26	น้อย
16. ครูไม่ให้ความร่วมมือในการนิเทศการศึกษา	1.82	1.20	น้อย

จากตารางที่ 13 แสดงว่าสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชายของผู้บริหารโรงเรียนมีปัญหากเกิดขึ้น ในทุกข้อรายการ โดยเกิดขึ้นในระดับมาก ปานกลางและน้อย และปัญหาที่พบว่ามีอยู่ในระดับมากมี 1 ข้อกระทง คือ ครูขาดแหล่งความรู้เพื่อค้นคว้าที่จะช่วยในการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.62 ปัญหาที่พบว่ามีอยู่ในระดับปานกลางมี 11 ข้อกระทงคือ ขาดตัวกลางในการประสานงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน มีค่าเฉลี่ย 3.39 หน่วยงานอื่นให้ความร่วมมือมีค่าเฉลี่ย 3.15 ขาดข้อมูลและข่าวสารที่จะนำมาประกอบการวางแผนมีค่าเฉลี่ย 3.15 หน่วยงานต้นสังกัดไม่ได้วางนโยบายไว้ชัดเจนมีค่าเฉลี่ย 3.14 เวลาที่ใช้ในการวางแผนมีน้อยมีค่าเฉลี่ย 3.10 ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนมีค่าเฉลี่ย 2.89 ครูไม่เปลี่ยนพฤติกรรมกรจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ย 2.74 เนื้อหาวิชาเกี่ยวกับความเป็นคนไทยที่กำหนดในแผนการสอนไม่เหมาะสมกับนักเรียนชาย มีค่าเฉลี่ย 2.66 ครูสนใจเข้ารับการอบรมหรือดูงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ตนเองน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.64 ไม่ได้มี

การติดตามผลในการจัดการเรียนการสอนอย่างจริงจัง มีค่าเฉลี่ย 2.62 และครูวัดผลเฉพาะด้านความรู้ความจำเท่านั้น ส่วนการวัดผลด้านการปฏิบัติจริงมีเป็นส่วนน้อยมีค่าเฉลี่ย 2.52 ส่วนปัญหาที่พบว่าอยู่ในระดับน้อยมี 4 ข้อกระทงคือครูไม่สนใจการจัดชั้นเรียนและบรรยากาศในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ย 2.50 ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ย 2.24 ครูไม่เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทย มีค่าเฉลี่ย 2.19 และครูไม่ให้ความร่วมมือในการนิเทศการศึกษามีค่าเฉลี่ย 1.82

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. แบบสอบถามครู

2.1 สถานสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 14 จำนวนครูผู้สอนจำแนกตามเพศ อายุ ศาสนาที่นับถือ วุฒิทางการศึกษา เชื้อชาติ และประสบการณ์ในการสอน

สถานสภาพ	จำนวนผู้ตอบ (N-176)	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	121	68.75
2. หญิง	55	31.25
รวม	176	100.00
อายุ		
1. 18-29 ปี	47	26.70
2. 30-39 ปี	104	59.09
3. 40-49 ปี	20	11.36
4. 49 ปีขึ้นไป	5	2.84
รวม	176	100.00
ศาสนาที่นับถือ		
1. พุทธ	172	97.73
2. คริสต์	4	2.27
รวม	176	100.00

สถานภาพ	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
วุฒิทางการศึกษา		
1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	49	27.84
2. ปริญญาตรี	125	71.02
3. สูงกว่าปริญญาตรี	2	1.14
รวม	176	100.00
เชื้อชาติ		
1. เป็นชาวเขา	9	5.11
2. ไม่เป็นชาวเขา	167	94.88
รวม	176	100.00
ประสบการณ์ในการสอน		
1. 1-5 ปี	62	35.23
2. 6-10 ปี	47	26.70
3. 11-15 ปี	45	25.57
4. 16-20 ปี	16	9.09
5. 20 ปีขึ้นไป	6	3.41
รวม	176	100.00

จากตารางที่ 14 แสดงว่าครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ในโรงเรียนที่ใช้แผนการสอนสำหรับนักเรียนชาวเขา ส่วนใหญ่คือร้อยละ 68.75 เป็นชายมีอายุระหว่าง 30-39 ปี ร้อยละ 59.09 และอายุระหว่าง 18-29 ปี ร้อยละ 26.70 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 97.73 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 71.02 ส่วนใหญ่คือร้อยละ 94.88 ไม่เป็นชาวเขามีประสบการณ์ในการสอน 1-5 ปีร้อยละ 35.23 6-10ปีร้อยละ26.70และ 11-15 ปี ร้อยละ 25.57

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 จำนวนครูผู้สอนจำแนกตามการได้รับการอบรม การได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วน
เกี่ยวข้องและการรับทราบนโยบายเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึก
ในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา

การอบรม/การได้รับความร่วมมือ/ การรับทราบนโยบาย	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
การได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา		
1. เคย	60	34.09
2. ไม่เคย	116	65.90
รวม	176	100.00
การได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียน การสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา		
1. มาก	34	19.32
2. ปานกลาง	105	59.66
3. น้อย	32	18.18
4. ไม่ได้ได้รับความร่วมมือ	5	2.84
รวม	176	100.00
การรับทราบนโยบายในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความ สำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา		
1. ทราบ	119	67.61
2. ไม่ทราบ	57	32.39
รวม	176	100.00

การอบรม/การได้รับความร่วมมือ/ การรับทราบนโยบาย	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
วิธีการที่ผู้บริหารแจ้งนโยบายการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝัง ความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขาให้ครูทราบ		
1. แจ้งในที่ประชุมประจำเดือน	66	55.46
2. ออกคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษร	11	9.24
3. แจกเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการต่าง ๆ	44	36.97
4. แจ้งด้วยวาจา	28	23.53
5. อื่น ๆ	16	13.44

จากตารางที่ 15 แสดงว่าครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ในโรงเรียนที่ใช้แผนการสอนสำหรับนักเรียนชาวเขา ส่วนใหญ่คือร้อยละ 65.90 ไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ 59.66 ได้รับความร่วมมือจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขาอยู่ในระดับปานกลาง และครูส่วนใหญ่คือร้อยละ 67.61 รับทราบนโยบายการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา โดยรับทราบด้วยวิธีผู้บริหารแจ้งในที่ประชุมประจำเดือนร้อยละ 37.50

ตารางที่ 16 จำนวนครูผู้สอนจำแนกตามความสามารถในการพูดภาษาชาวเขา

ความสามารถในการพูดภาษาชาวเขา	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
ความสามารถในการพูดภาษาชาวเขาของครู		
1. พูดไม่ได้	72	40.91
2. พูดได้	104	59.09
รวม	176	100.00
ระดับความสามารถในการพูดภาษาชาวเขาของครู		
1. พูดสื่อความหมายได้เป็นบางคำ	71	68.27
2. พูดสื่อความหมายพอใช้ได้	20	19.23
3. พูดสื่อความหมายได้ดี	4	3.85
4. พูดสื่อความหมายได้ดีมาก	9	8.65

จากตารางที่ 16 แสดงว่าครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ในโรงเรียนที่ใช้แผนการสอนสำหรับนักเรียนชาวเขา ส่วนใหญ่คือร้อยละ 59.09 พูดภาษาชาวเขาได้ ส่วนใหญ่คือร้อยละ 68.27 พูดภาษาชาวเขาได้เพียงสื่อความหมายได้เป็นบางคำ รองลงมาคือร้อยละ 19.23 พูดภาษาชาวเขาพอสื่อความหมายพอใช้ได้

2.2 ข้อมูลการปฏิบัติงานของครูเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อ
ปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา

ตารางที่ 17 จำนวนครูผู้สอนจำแนกตามวิธีการเตรียมการสอนภาษาไทย

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
1. ครูเตรียมภาษาชาวเขาที่จะใช้พูดกับนักเรียนในชั้นเรียนโดยวิธี		
1. ฟิกพูดคำ วลีหรือประโยคที่จำเป็นพอที่จะใช้ในการสื่อความหมายได้	119	67.61
2. เขียนคำ วลีหรือประโยคที่จำเป็นในกระดาษเพื่อนำไปใช้ในชั้นเรียน เมื่อถึงคราวจำเป็น	26	14.77
3. ฟิกพูดคำ วลีหรือประโยคที่จำเป็นจนคล่องแคล่ว	21	11.93
4. ไม่ใช้ภาษาชาวเขาในชั้นเรียน	10	5.68
2. การฝึกซ้อมภาษาชาวเขาที่จะใช้ประกอบการเรียนการสอนภาษาไทย ของครูก่อนทำการสอน		
1. ไม่เคยซ้อมเลย	84	47.73
2. ซ้อมบางครั้ง	82	46.59
3. ซ้อมทุกครั้ง	10	5.68
3. วัตถุประสงค์ที่ครูกำหนดไว้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยแก่นักเรียนชาวเขา		
1. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน	154	87.50
2. เพื่อฝึกให้นักเรียนได้ใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง	153	86.93
3. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการพูดที่ถูกต้อง	147	83.52

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
4. เพื่อฝึกให้นักเรียนมีความกล้าที่จะพูดภาษาไทย	139	78.98
5. เพื่อปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาไทย	124	70.45
6. เพื่อฝึกให้นักเรียนอ่านภาษาไทยได้คล่องแคล่ว	122	69.32
7. เพื่อฝึกให้นักเรียนเขียนภาษาไทยได้อย่างสวยงาม	75	42.61
8. อื่น ๆ	8	4.54

จากตารางที่ 17 แสดงว่าครูมีการเตรียมภาษาชาวเขาที่จะใช้พูดกับนักเรียนในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยแก่นักเรียนชาวเขา โดยมีครูมากที่สุดร้อยละ 67.61 ฝึกพูดคำ วลี หรือประโยคที่จำเป็นพอที่จะใช้ในการสื่อความหมายได้ รองลงมาร้อยละ 14.77 ฝึกเขียนคำ วลีหรือประโยคที่จำเป็นในกระดาษเพื่อนำไปใช้ในชั้นเรียนเมื่อถึงคราวจำเป็น มีครูจำนวนน้อยคือ ร้อยละ 5.68 ไม่ใช้ภาษาชาวเขาในชั้นเรียน

ในการฝึกซ้อมภาษาชาวเขาที่จะใช้ประกอบการเรียนการสอนภาษาไทยของครั้งก่อนทำการสอน ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ 47.73 ไม่เคยซ้อมภาษาชาวเขาก่อนทำการสอน และร้อยละ 46.59 ซ้อมภาษาชาวเขาก่อนทำการสอนเป็นบางครั้ง

ครูกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยไว้หลายด้าน โดยมีครูมากที่สุดคือร้อยละ 87.50 เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน รองลงมาร้อยละ 86.93 เพื่อฝึกนักเรียนได้ใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง มีครูร้อยละ 83.52 เพื่อให้ นักเรียนได้ใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง มีครูร้อยละ 78.98 เพื่อฝึกให้นักเรียนมีความกล้าที่จะพูด ภาษาไทย มีครูร้อยละ 70.45 เพื่อปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาไทย มีครูร้อยละ 69.32 เพื่อฝึกให้นักเรียนอ่านภาษาไทยได้คล่องแคล่วและมีครูร้อยละ 42.61 เพื่อฝึกให้นักเรียนเขียน ภาษาไทยได้อย่างสวยงาม

ตารางที่ 18 จำนวนครูผู้สอนจำแนกตามวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
1. การกำหนดพฤติกรรมของนักเรียนชาวเขาเกี่ยวกับการพูดภาษาไทย ในโรงเรียน		
1. ให้นักเรียนพูดภาษาชาวเขากับเพื่อนได้แต่ต้องพูดภาษาไทยกับครู	97	55.11
2. บังคับให้นักเรียนพูดภาษาไทยเฉพาะระหว่างเรียนในชั้นเรียน	32	18.18
3. ไม่อนุญาตให้นักเรียนพูดภาษาชาวเขาในโรงเรียนเลย	30	17.04
4. ให้นักเรียนพูดกับครูและเพื่อน ๆ ได้ทั้งภาษาไทยและภาษาชาวเขา ตามความพอใจ	10	5.68
5. อื่น ๆ	3	1.70
2. ครูจัดการสอนภาษาไทยเป็นพิเศษแก่นักเรียนชาวเขาโดยวิธี		
1. ให้นักเรียนที่เรียนเก่งเป็นพี่เลี้ยงช่วยสอนนักเรียนที่เรียนช้า เป็นรายบุคคล	112	63.63
2. ใช้เวลาเรียนส่วนหนึ่งสอนนักเรียนทั้งห้องแล้วเลือกเวลาส่วนหนึ่ง ไว้สำหรับนักเรียนที่เรียนช้า	63	35.79
3. สอนพิเศษให้เป็นรายบุคคล	62	35.23
4. ให้นักเรียนใช้บทเรียนสำเร็จรูปสำหรับนักเรียนชาวเขาเพื่อให้เรียน ด้วยตนเอง	54	30.68
5. สอนนักเรียนเป็นกลุ่มย่อยตามระดับความสามารถ	52	29.54
6. โครงการพิเศษหนึ่ง คือให้นักเรียนชั้นที่สูงกว่าช่วยสอนให้แก่นักเรียน ชั้นที่ต่ำกว่า	37	21.02
7. ไม่ได้จัดอะไรเป็นพิเศษ	20	11.36
8. อื่น ๆ	9	5.11

จากตารางที่ 18 แสดงว่าการกำหนดพฤติกรรมของนักเรียนชาวเขาเกี่ยวกับการพูดภาษาไทยครูส่วนใหญ่คือร้อยละ 55.11 ให้นักเรียนพูดภาษาชาวเขากับเพื่อนได้แต่ต้องพูดภาษาไทยกับครู รองลงมาร้อยละ 18.18 บังคับให้นักเรียนพูดภาษาไทยเฉพาะระหว่างเรียนในชั้นเรียนและร้อยละ 17.04 ไม่อนุญาตให้นักเรียนพูดภาษาชาวเขาในโรงเรียนเลย และมีครูจำนวนน้อย คือร้อยละ 5.68 ให้นักเรียนพูดกับครูและเพื่อน ๆ ได้ทั้งภาษาไทยและภาษาชาวเขาตามความพอใจ

ในการจัดการสอนภาษาไทยแก่นักเรียนชาวเขาเป็นพิเศษ ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ 63.63 ให้นักเรียนที่เรียนเก่งเป็นพี่เลี้ยงช่วยสอนนักเรียนที่เรียนช้าเป็นรายบุคคล รองลงมาคือร้อยละ 35.79 ใช้เวลาส่วนหนึ่งสอนนักเรียนทั้งห้องแล้วเหลือเวลาส่วนหนึ่งไว้สำหรับนักเรียนที่เรียนช้า ครูร้อยละ 35.23 สอนพิเศษให้นักเรียนเป็นรายบุคคล ครูร้อยละ 30.68 ให้นักเรียนใช้บทเรียนด้วยตนเอง ครูร้อยละ 29.54 สอนนักเรียนเป็นกลุ่มย่อยตามระดับความสามารถและครูร้อยละ 21.02 ให้นักเรียนชั้นที่สูงกว่าช่วยสอนนักเรียนชั้นที่ต่ำกว่า มีครูจำนวนน้อยคือร้อยละ 11.36 ไม่ได้จัดการสอนภาษาไทยเป็นพิเศษให้แก่ นักเรียนชาวเขา

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 จำนวนครูผู้สอนจำแนกตามกิจกรรมการสอนที่ครูใช้ในการสอนภาษาไทยและค่าเฉลี่ย
น้ำหนักการใช้กิจกรรมแต่ละชนิดในการสอนภาษาไทย

กิจกรรม	ครูไม่ใช้กิจกรรม		ครูใช้กิจกรรม		ระดับการใช้กิจกรรม		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
	ผู้ตอบ		ผู้ตอบ				
1. การคัดลายมือ	-	-	176	100.00	2.53	0.59	มากที่สุด
2. การเขียนตามคำบอก	-	-	176	100.00	2.32	0.70	มาก
3. การแต่งประโยคจากคำที่เรียนไปแล้ว	2	1.14	174	98.86	2.32	0.74	มาก
4. การเล่านิทาน	5	2.84	171	97.16	2.06	0.69	มาก
5. การจัดป้ายนิเทศเพื่อเสริมความรู้ด้าน ภาษาไทย	5	2.84	171	97.16	1.82	0.70	มาก
6. การฝึกพูดหน้าชั้นเรียน เช่น การรายงานหน้าชั้น	6	3.41	170	96.59	2.20	0.70	มาก
7. การอ่านเพื่อจับใจความของเรื่อง	10	5.68	166	94.32	2.02	0.71	มาก
8. การเขียนบรรยายประกอบภาพ	13	7.39	163	92.61	1.96	0.74	มาก
9. การแสดงบทบาทสมมติ	13	7.39	163	92.61	1.58	0.66	มาก
10. การทาสปัญหา	16	9.09	160	90.91	1.67	0.62	มาก
11. การอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น การ์ตูน หนังสือพิมพ์	20	11.36	156	88.64	1.98	0.70	มาก
12. การฟังเพลงประกอบบทเรียน	22	12.50	154	87.50	1.84	0.75	มาก
13. การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น กับเพื่อนในชั้นเรียน	27	15.34	149	84.66	1.60	0.65	มาก

กิจกรรม	ครูไม่ใช้กิจกรรม		ครูใช้กิจกรรม		ระดับการใช้กิจกรรม		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
	ผู้ตอบ		ผู้ตอบ				
14. การอ่านบทความหรือสารคดีที่ครู จัดหาให้	32	18.18	144	81.82	1.64	0.67	มาก
15. การเขียนเรียงความ	33	18.75	143	81.25	1.47	0.59	น้อย
16. การฟังข่าวทางวิทยุ	41	23.30	135	76.70	1.63	0.72	มาก
17. การแสดงละคร	44	25	132	75	1.39	0.55	น้อย
18. การเขียนคำขวัญ	54	30.68	122	69.32	1.34	0.55	น้อย
19. การเขียนจดหมาย	58	32.95	118	67.05	1.53	0.66	มาก
20. การอ่านทำนองเสนาะ	60	34.09	116	65.91	1.49	0.61	น้อย
21. การเขียนบันทึกประจำวัน	60	34.09	116	65.91	1.40	0.58	น้อย
22. การเล่นเกมทายคำไทย-ชาวเขา	61	34.66	115	65.34	1.74	0.65	มาก
23. การเปิดหุ่นประกอบการเล่านิทาน	75	42.61	101	57.39	1.34	0.51	น้อย
24. การโต้วาที	119	67.61	57	32.39	1.23	0.42	น้อย

จากตารางที่ 19 แสดงว่าในการสอนภาษาไทยครูทุกคนใช้กิจกรรม 2 ชนิด คือ การคัดลายมือและการเขียนตามคำบอกกิจกรรมการสอนภาษาไทยที่ครูจำนวนมาก คือ ระหว่างร้อยละ 98.86-65.34 ใช้มี 20 วิธี คือ การแต่งประโยคจากคำที่เรียนไปแล้ว การเล่านิทาน การจัดป้ายนิเทศเพื่อเสริมความรู้ด้านภาษาไทย การฝึกพูดหน้าชั้นเรียน การอ่านเพื่อจับใจความของเรื่อง การเขียนบรรยายประกอบภาพ การแสดงบทบาทสมมติ การทายปัญหา การอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ

การฟังเพลงประกอบบทเรียน การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนในชั้นเรียน การอ่านบทความหรือสารคดีที่ครูจัดหาให้ การเขียนเรียงความ การฟังข่าวทางวิทยุ การแสดงละคร การเขียนคำขวัญ การเขียนจดหมาย การอ่านทำนองเสนาะ การเขียนบันทึกประจำวันและการเล่นเกมทายคำไทย-ชาวเขา

กิจกรรมที่ครูจำนวนปานกลาง คือร้อยละ 57.39 ใช้คือ การขีดหุ่นประกอบการเล่านิทานและกิจกรรมที่ครูจำนวนน้อยคือร้อยละ 32.39 ใช้คือ การโต้ว่าที่

สำหรับระดับมากน้อยในการใช้กิจกรรมสอน ปรากฏว่า กิจกรรมการสอนที่ครูใช้ในระดั้มากที่สุด ($\bar{X}=2.53$) คือ การคิดลายมือ กิจกรรมการสอนที่ครูใช้ในระดั้มาก ($\bar{X} = 2.32-1.35$) มี 16 ชนิด คือ การเขียนตามคำบอก การแต่งประโยคจากคำที่เรียนไปแล้ว การเล่านิทาน การจัดป้ายนิเทศเพื่อเสริมความรู้ด้านภาษาไทย การฝึกพูดหน้าชั้นเรียน การอ่านเพื่อจับใจความของเรื่อง การเขียนบรรยายประกอบภาพ การแสดงบทบาทสมมติ การทายปัญหา การอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ การฟังเพลงประกอบบทเรียน การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนในชั้นเรียน การอ่านบทความหรือสารคดีที่ครูจัดหาให้ การฟังข่าวทางวิทยุ การเขียนจดหมาย และการเล่นเกมทายคำไทย-ชาวเขา ส่วนกิจกรรมการสอนที่ครูใช้ในระดั้มากน้อย ($\bar{X}=1.49-1.23$) มี 5 ชนิด คือ การอ่านทำนองเสนาะ การเขียนเรียงความ การเขียนบันทึกประจำวัน การแสดงละคร การเขียนคำขวัญ และการโต้ว่าที่

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 จำนวนครูผู้สอนจำแนกตามชนิดของสื่อการสอนที่ครูใช้ในการสอนภาษาไทยและค่าเฉลี่ย
น้ำหนักการใช้สื่อการสอนแต่ละชนิดในการสอนภาษาไทย

กิจกรรม	ครูไม่ใช้กิจกรรม		ครูใช้กิจกรรม		ระดับการใช้กิจกรรม		
	จำนวน ผู้ตอบ	ร้อยละ	จำนวน ผู้ตอบ	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. แบบฝึกหัด	-	-	176	100.00	2.73	0.49	มากที่สุด
2. รูปภาพ	-	-	176	100.00	2.54	0.58	มากที่สุด
3. บัตรคำหรือแถบประโยค	2	1.14	174	98.86	2.56	0.60	มากที่สุด
4. แผนที่/แผนภูมิ	3	1.70	173	98.30	1.96	0.66	มาก
5. หนังสือนิทาน	6	3.41	170	96.59	2.20	0.72	มาก
6. ของจริง	7	3.98	169	96.02	2.12	0.74	มาก
7. หนังสืออ่านประกอบ	11	6.25	165	93.75	1.99	0.74	มาก
8. หนังสือพิมพ์รายวัน	23	13.07	153	86.93	1.71	0.74	มาก
9. เทปเรียนสำเนาเรื่งรูป	45	25.57	131	74.43	1.95	0.82	มาก
10. บทความ	51	28.98	125	71.02	1.41	0.61	น้อย
11. ชุดการเรียน	54	30.68	122	69.32	1.69	0.72	มาก
12. หุ่นจำลองหรือหุ่นกระบอกหรือหุ่นมือ	74	42.05	102	57.95	1.35	0.53	น้อย
13. แถบบันทึกเสียงพร้อมเครื่องทำเสียง	80	45.45	96	54.55	1.32	0.55	น้อย
14. วิดีโอพร้อมเครื่องฉาย	158	89.77	18	10.23	1.50	0.76	มาก
15. สไลด์พร้อมเครื่องฉาย	168	95.45	8	4.55	1.75	0.66	มาก

จากตารางที่ 20 แสดงว่าในการสอนภาษาไทยครูทุกคนใช้สื่อการสอน 2 ชนิด คือ แบบฝึกหัดและรูปภาพ สื่อการสอนที่ครูจำนวนมากคือระหว่างร้อยละ 98.86-69.32 ใช้ได้แก่ บัตรคำหรือแถบประโยค แผนที่หรือแผนภูมิ หนังสือนิทาน ของจริง หนังสืออ่านประกอบ หนังสือพิมพ์ ราชวัน บทเรียนสำเร็จรูป บทความและชุดการเรียน สื่อการสอนที่ครูจำนวนปานกลางคือ ระหว่างร้อยละ 57.95-54.55 ใช้มี 2 ชนิด คือ หุ่นจำลองหรือหุ่นกระบอกหรือหุ่นมือและแถบ บันทึกเสียงพร้อมเครื่องบันทึกเสียง และสื่อการสอนที่ครูจำนวนน้อย คือระหว่างร้อยละ 10.23-4.55 ใช้มี 2 ชนิดคือ วิดีโอพร้อมเครื่องฉายและสไลด์พร้อมเครื่องฉาย

สำหรับระดับมากน้อยในการใช้สื่อการสอนปรากฏว่า สื่อการสอนที่ครูใช้ในระดั้มากที่สุด ($\bar{x}=2.73-2.56$) มี 3 ชนิด คือ แบบฝึกหัด รูปภาพและบัตรคำหรือแถบประโยคสื่อการสอนที่ครูใช้ในระดั้มาก ($\bar{x}=2.20-1.50$) มี 9 ชนิด คือ แผนที่หรือแผนภูมิ หนังสือนิทาน ของจริง หนังสืออ่านประกอบ หนังสือพิมพ์ราชวัน บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการเรียน สไลด์พร้อมเครื่องฉาย และวิดีโอพร้อมเครื่องฉาย ส่วนสื่อการสอนที่ครูใช้ในระดั้น้อย ($\bar{x}=1.41-1.32$) มี 3 ชนิด คือ บทความ หุ่นจำลองหรือหุ่นกระบอกหรือหุ่นมือและแถบบันทึกเสียงพร้อมบันทึกเสียง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 จำนวนครูผู้สอนจำแนกตามวิธีการวัดผลและประเมินผลภาษาไทย

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
1. วิธีการที่ครูใช้ในการประเมินความรู้และทักษะในการสอน		
ภาษาไทยแก่นักเรียนชาวเขา		
1. การทำแบบฝึกหัด	164	93.18
2. การสังเกตการปฏิบัติตามคำสั่งของครู	163	92.61
3. การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละวัน	157	89.20
4. การสัมภาษณ์หรือสนทนากับนักเรียนในโอกาสต่าง ๆ	137	77.84
5. การทดสอบภาคปฏิบัติ เพื่อสังเกตกระบวนการในการ ทำงานหรือตรวจผลงานของนักเรียน	136	77.27
6. การใช้ทดสอบภาคความรู้	127	72.16
7. อื่น ๆ	2	1.14
2. ครูประเมินความรู้และทักษะในการสอนภาษาไทยก่อน		
ทำการสอนโดยวิธี		
1. การสังเกตการปฏิบัติตามคำสั่งของครู	135	76.70
2. การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละวัน	120	68.18
3. การทำแบบฝึกหัด	112	63.64
4. การสัมภาษณ์หรือสนทนากับนักเรียนในโอกาสต่าง ๆ	107	60.79
5. การทดสอบภาคปฏิบัติ เพื่อสังเกตกระบวนการในการ ทำงานหรือตรวจผลงานของนักเรียน	86	48.86
6. การใช้ข้อทดสอบภาคความรู้	75	42.61
7. ไม่ได้ประเมิน	26	14.77
8. อื่น ๆ	1	0.57

จากตารางที่ 21 แสดงว่าครูมีวิธีการประเมินความรู้และทักษะในการสอนภาษาไทย แก่ นักเรียนชาวเขาหลายวิธี โดยมีครูมากที่สุดคือร้อยละ 93.18 ใช้การทำแบบฝึกหัด รองลงมา ร้อยละ 92.61 ใช้การสังเกตการปฏิบัติตามคำสั่งของครู ร้อยละ 89.20 ใช้การสังเกต พฤติกรรมของนักเรียนแต่ละวัน ร้อยละ 77.84 ใช้วิธีการสัมภาษณ์หรือสนทนากับนักเรียนใน โอกาสต่าง ๆ ร้อยละ 77.27 ใช้การทดสอบภาคปฏิบัติเพื่อสังเกตกระบวนการในการทำงานหรือ ตรวจสอบผลงานของนักเรียนและร้อยละ 72.16 ใช้ข้อทดสอบภาคความรู้

ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีการหลาย ๆ อย่างในการประเมินความรู้และทักษะในการสอนภาษาไทย ก่อนทำการสอน โดยมีครูมากที่สุดคือร้อยละ 76.70 ใช้การสังเกตการปฏิบัติตามคำสั่งของ ครู รองลงมา ร้อยละ 68.18 ใช้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละวัน ร้อยละ 63.64 ใช้การ ทำแบบฝึกหัดและร้อยละ 60.79 ใช้การสัมภาษณ์หรือสนทนากับนักเรียนในโอกาสต่าง ๆ มีครู ประมาณเกือบครึ่งหนึ่งคือร้อยละ 48.86 ใช้วิธีการทดสอบภาคปฏิบัติเพื่อสังเกตกระบวนการใน การทำงานหรือตรวจสอบผลงานของนักเรียนมีครูจำนวนน้อยคือร้อยละ 14.77 ไม่ได้มีการประเมินผล ก่อนทำการสอน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 จำนวนครูผู้สอนจำแนกตามวิธีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรภาษาไทย

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
1. กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จัดขึ้นเพื่อสนับสนุนการจัด การเรียนการสอนภาษาไทยแก่นักเรียนชาวเขา		
1. การประกวดการอ่านคล่อง-เขียนคล่อง	131	74.43
2. การจัดป้ายนิเทศคำไทย-ชาวเขา อธิบายรูปภาพที่นำมาจัดแสดง	77	43.75
3. การเล่นเกมทางความหมายของคำไทย-ชาวเขา	52	29.54
4. การแข่งขันการเล่านิทาน	49	27.84
5. อื่น ๆ	20	11.36
6. ให้นักเรียนจัดทำสมุดคำไทย-ชาวเขา	12	6.82
7. การโต้วาที	6	3.41
8. ไม่ได้จัด	6	3.41

จากตารางที่ 22 แสดงว่าในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ครูจัดขึ้นเพื่อสนับสนุนการจัด
การเรียนการสอนภาษาไทยแก่นักเรียนชาวเขา ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ 74.43 จัดการประกวดการ
อ่านคล่อง-เขียนคล่อง รองลงมาร้อยละ 43.75 จัดป้ายนิเทศคำไทย-ชาวเขาอธิบายรูปภาพที่นำ
มาจัดแสดง ร้อยละ 29.54 เล่นเกมทาสความหมายของคำไทย-ชาวเขา ร้อยละ 27.84 จัด
การแข่งขันการเล่านิทาน และมีครูส่วนน้อยคือร้อยละ 11.36 จัดกิจกรรมอื่น ๆ ร้อยละ 6.82
จัดให้นักเรียนจัดทำสมุดคำไทย-ชาวเขา และร้อยละ 3.41 จัดการโต้วาที

ตารางที่ 23 จำนวนครูผู้สอนจำแนกตามความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นในการจัดการเรียนการสอน
ภาษาไทย

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
1. ครูได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นในการจัดการ เรียนการสอนภาษาไทยในด้าน		
1. ให้การอบรมครูเกี่ยวกับการสอนภาษาไทยแก่นักเรียนชาวเขา	124	70.45
2. ให้ความช่วยเหลือด้านสื่อการสอนภาษาไทย	97	35.11
3. ให้ความช่วยเหลือด้านงบประมาณ	49	27.84
4. ให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาชาวเขา	21	11.93
5. ไม่ได้ได้รับความร่วมมือ	21	11.93

จากตารางที่ 23 แสดงว่าครูได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นในการจัดการเรียน
การสอนภาษาไทยหลายด้าน โดยมีครูมากที่สุดร้อยละ 70.45 ได้รับความร่วมมือในด้านการอบรม
เกี่ยวกับการสอนภาษาไทยแก่นักเรียนชาวเขา มีครูประมาณครึ่งหนึ่งคือร้อยละ 55.11 ได้รับความ
ช่วยเหลือด้านสื่อการสอนภาษาไทย และมีครูส่วนน้อยคือร้อยละ 27.84 ได้รับความช่วยเหลือ
ด้านงบประมาณ ร้อยละ 11.93 ได้รับความช่วยเหลือด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาชาวเขา
และร้อยละ 11.93 ไม่ได้ได้รับความร่วมมือ

ตารางที่ 24 จำนวนครูผู้สอนจำแนกตามวิธีการเตรียมการสอนในด้านการเกษตร

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
1. แหล่งความรู้ที่ครูค้นคว้าเกี่ยวกับการสอนด้านการเกษตร		
แก่นักเรียนชาวเขา		
1. สอบถามและปรึกษาหรือผู้บริหารหรือเพื่อนครู	130	73.86
2. ศึกษาจากเอกสารการเกษตร	106	60.23
3. ห้องสมุดของโรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียน	104	59.09
4. ติดตามจากการเผยแพร่ของหน่วยงานการเกษตร	57	32.39
5. เข้ารับการอบรม	48	27.27
6. สอบถามศึกษานิเทศก์	26	14.77
7. เข้าร่วมฟังการบรรยาย	21	11.93
8. อื่น ๆ	3	1.70
2. วัตถุประสงค์ที่ครูกำหนดไว้ในการสอนด้านการเกษตร		
แก่นักเรียนชาวเขา		
1. เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติงานในการทำการเกษตร		
แบบถาวรและนำไปใช้ประกอบอาชีพได้	142	80.68
2. เพื่อปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อการทำการเกษตรแบบถาวร	110	62.50
3. เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในการทำการเกษตรแบบถาวร	109	61.93
4. เพื่อเปลี่ยนวิธีการทำการเกษตรแบบเลื่อนลอยมาเป็นการทำการ		
เกษตรแบบถาวร	105	59.66
5. อื่น ๆ	5	2.84

จากตารางที่ 24 แสดงว่าครูมีการค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับการสอนด้านการเกษตร จากแหล่งความรู้หลายอย่าง โดยมีครูมากที่สุดร้อยละ 73.86 สอบถามและปรึกษาหาหรือผู้บริหาร หรือเพื่อนครูรองลงมาร้อยละ 60.23 ศึกษาจากเอกสารการเกษตรมีครูประมาณครึ่งหนึ่งคือร้อยละ 59.09 ค้นคว้าจากห้องสมุดของโรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียน ร้อยละ 32.39 ติดตามจากการ เผยแพร่ของหน่วยงานการเกษตร มีครูส่วนน้อยคือร้อยละ 27.27 เข้ารับการอบรมร้อยละ 14.77 สอบถามศึกษานิเทศก์และร้อยละ 11.93 เข้าร่วมการบรรยาย

ครูกำหนดวัตถุประสงค์ในการสอนด้านการเกษตรแก่นักเรียนชาวเขาไว้หลายด้าน โดยมีครูมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 62.50 เพื่อปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อการทำการเกษตรแบบถาวรและ ร้อยละ 61.93 เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในการทำการเกษตรแบบถาวร มีครู ประมาณครึ่งหนึ่งคือร้อยละ 59.66 เพื่อเปลี่ยนวิธีการทำการเกษตรแบบเลื่อนลอยมาเป็นการทำ การเกษตรแบบถาวร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 จำนวนครูผู้สอนจำแนกตามวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านการเกษตร

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
1. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านการเกษตรแก่นักเรียน		
ชาวเขาครูจัดกิจกรรมโดยวิธี		
1. ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาของ การประกอบอาชีพแบบเกษตรในท้องถิ่น	120	68.18
2. ให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือหรือเอกสารการเกษตร	66	37.50
3. ครูพื่อนักเรียนไปดูแลทดลองการทำงานการเกษตรของหน่วยงาน ทางการเกษตร	56	31.82
4. เชิญชาวเขาที่ได้รับการอบรมและพัฒนาอาชีพทางการเกษตร มาให้ความรู้	52	29.54
5. เชิญเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานทางการเกษตรมาให้ความรู้	46	26.14
2. ครูใช้แหล่งความรู้ในชุมชนประกอบการสอนด้านการเกษตร		
โดยวิธี		
1. ใช้วัสดุที่มีในท้องถิ่นประกอบการเรียนการสอน	131	74.43
2. ให้นักเรียนฝึกทำการเกษตรที่บ้านของตนเอง	104	59.09
3. ศึกษาแหล่งความรู้เกี่ยวกับการเกษตรที่จะนำมาใช้ ในการเรียนการสอน	91	51.70
4. เชิญวิทยากรมาบรรยายหรือสาธิต	37	21.02
5. การพื่อนักเรียนไปศึกษาดูงานหรือฝึกงานในสถานที่ทดลอง การเกษตร	33	18.75

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
6. การพานักเรียนไปสัมภาษณ์ผู้รู้หรือผู้ชำนาญด้านการเกษตร ด้วยตนเอง	17	9.66
7. ไม่เคยใช้	14	7.95
8. เตรียมการใช้แหล่งความรู้ในชุมชนไว้ล่วงหน้าตลอดปี	10	5.68
9. อื่น ๆ	3	1.70
10. ให้นักเรียนฝึกทำการเกษตรที่บ้านของชาวบ้าน	1	0.57

จากตารางที่ 25 แสดงว่าในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านการเกษตรแก่นักเรียนชาวเขาครูส่วนใหญ่คือร้อยละ 68.18 ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาของการประกอบอาชีพการเกษตรในท้องถิ่น รองลงมาร้อยละ 37.50 ให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือหรือเอกสารการเกษตรและร้อยละ 31.82 ครุมนำนักเรียนไปดูแลทดลองการทำ การเกษตรของหน่วยงานทางการเกษตร และมีครูจำนวนน้อยคือร้อยละ 29.54 เชิญชาวเขาที่ ได้รับการอบรมและพัฒนาอาชีพทางการเกษตรมาให้ความรู้และร้อยละ 26.14 เชิญเจ้าหน้าที่จาก หน่วยงานทางการเกษตรมาให้ความรู้

ครูมีการใช้แหล่งความรู้ในชุมชนประกอบการสอนด้านการเกษตร โดยมีครูมากที่สุดคือ ร้อยละ 74.43 ใช้วัสดุที่มีในท้องถิ่นประกอบการเรียนการสอน รองลงมาร้อยละ 59.09 ให้นักเรียนฝึกทำการเกษตรที่บ้านของตัวเอง มีครูประมาณครึ่งหนึ่งคือร้อยละ 51.70 ศึกษาแหล่ง ความรู้เกี่ยวกับการเกษตรที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอนและมีครูจำนวนน้อยคือร้อยละ 21.02 เชิญวิทยากรมาบรรยายหรือสาธิต ร้อยละ 18.75 พานักเรียนไปศึกษาดูงานหรือฝึกงานในสถานี ทดลองการเกษตรและร้อยละ 9.66 พานักเรียนไปสัมภาษณ์ผู้รู้หรือผู้ชำนาญด้านการเกษตรด้วยตนเอง

ตารางที่ 26 จำนวนครูผู้สอนจำแนกตามชนิดของสื่อการสอนที่ครูใช้ในการสอนด้านการเกษตรและค่าเฉลี่ยน้ำหนักการใช้สื่อการสอนแต่ละชนิดในการสอนด้านการเกษตร

กิจกรรม	ครูไม่ใช้กิจกรรม		ครูใช้กิจกรรม		ระดับการใช้กิจกรรม		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
	ผู้ตอบ		ผู้ตอบ				
1. รูปภาพ	2	1.14	174	98.86	2.43	0.65	มาก
2. ของจริง	9	5.11	167	94.89	2.36	0.64	มาก
3. หนังสือหรือเอกสาร	21	11.93	155	88.07	1.78	0.69	มาก
4. แผนที่หรือแผนภูมิ	22	12.50	154	87.50	1.81	0.62	มาก
5. หนังสือพิมพ์รายวัน	39	22.16	137	77.84	1.77	0.74	มาก
6. วิดีโอพร้อมเครื่องฉาย	163	92.61	13	7.39	1.54	0.74	มาก
7. สไลด์พร้อมเครื่องฉาย	167	94.89	9	5.11	1.44	0.68	น้อย

จากตารางที่ 26 แสดงว่าในการสอนด้านการเกษตรสื่อการสอนที่ครูจำนวนมาก คือ ระหว่างร้อยละ 98.86-77.84 ใช้ได้แก่ รูปภาพ ของจริง หนังสือหรือเอกสาร แผนที่หรือแผนภูมิและหนังสือพิมพ์รายวัน ส่วนสื่อการสอนที่ครูจำนวนน้อย คือระหว่างร้อยละ 7.39-5.11 ใช้มี 2 ชนิดคือ วิดีโอพร้อมเครื่องฉายและสไลด์พร้อมเครื่องฉาย

สำหรับระดับมากน้อยในการใช้สื่อการสอนปรากฏว่า สื่อการสอนที่ครูใช้ในระดั้มาก ($\bar{x}=2.43-1.77$) มี 6 ชนิด คือ รูปภาพ ของจริง หนังสือหรือเอกสาร แผนที่หรือแผนภูมิหนังสือพิมพ์รายวันและวิดีโอพร้อมเครื่องฉาย ส่วนสื่อการสอนที่ครูใช้ในระดั้มน้อย ($\bar{X} = 1.44$) คือ สไลด์พร้อมเครื่องฉาย

ตารางที่ 27 จำนวนครูผู้สอนจำแนกตามวิธีการวัดผลและประเมินผลด้านการเกษตร

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
1. วิธีการที่ครูใช้ในการประเมินความรู้และทักษะในการสอนด้านการเกษตรแก่นักเรียนชาวเขา		
1. การตรวจผลงานภาคปฏิบัติ	149	84.66
2. การทดสอบภาคปฏิบัติ	142	80.68
3. การสนทนากับนักเรียน	126	71.59
4. การใช้ข้อทดสอบภาคความรู้	110	62.50

จากตารางที่ 27 แสดงว่าครูมีวิธีการประเมินความรู้และทักษะในการสอนด้านการเกษตรแก่นักเรียนชาวเขาหลายวิธี โดยมีครูมากที่สุดคือร้อยละ 84.66 ใช้การตรวจผลงานภาคปฏิบัติ ร้อยละ 71.59 ใช้การสนทนากับนักเรียนและร้อยละ 62.50 ใช้ข้อทดสอบภาคความรู้

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 จำนวนครูผู้สอนจำแนกตามวิธีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการเกษตร

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
1. กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จัดขึ้นเพื่อสนับสนุน		
การเรียนการสอนด้านการเกษตรแก่นักเรียนชาวเขา		
1. การฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการทำการเกษตรในโรงเรียน	162	92.04
2. โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	155	88.07
3. การเชิญวิทยากรจากหน่วยงานทางการเกษตร		
มาสาธิตวิธีการเกษตรในโรงเรียน	41	23.29
4. การพานักเรียนไปชมแปลงทดลองของสถานีทดลอง		
การเกษตร	25	14.20
5. ไม่ได้จัด	1	0.57

จากตารางที่ 28 แสดงว่าในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ครูจัดขึ้นเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน ด้านการเกษตรแก่นักเรียนชาวเขา ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ 92.04 ให้นักเรียนปฏิบัติเกี่ยวกับการทำการเกษตรในโรงเรียน รองลงมาคือร้อยละ 88.07 จัดทำโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน มีครูส่วนน้อยคือร้อยละ 23.29 การเชิญวิทยากรจากหน่วยงานทางการเกษตรมาสาธิตวิธีการเกษตรในโรงเรียนและร้อยละ 14.20 พานักเรียนไปชมแปลงทดลองของสถานีทดลองการเกษตร มีครูจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 0.57 ไม่ได้จัด

ตารางที่ 29 จำนวนครูผู้สอนจำแนกตามความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นในการจัดการเรียนการสอน
ด้านการเกษตร

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
1. ครูได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นในการจัดการเรียนการสอนด้านการเกษตรในด้าน		
1. ให้ความรู้เกี่ยวกับการเกษตรแผนใหม่	92	52.27
2. ให้ความช่วยเหลือด้านงบประมาณและอุปกรณ์การเกษตร	79	44.89
3. ไม่ได้ได้รับความร่วมมือ	32	42.10
4. ส่งเจ้าหน้าที่ไปสาธิตวิธีทำการเกษตรแผนใหม่ในโรงเรียน	28	15.91
5. สนับสนุนในการรับนักเรียนไปฝึกงานที่สถานีทดลองการเกษตร	23	13.07
6. อื่น ๆ	4	2.27

จากตารางที่ 29 แสดงว่าหน่วยงานอื่นให้ความร่วมมือแก่ครู ในการจัดการเรียนการสอนด้านการเกษตรหลายด้าน โดยมีครูประมาณครึ่งหนึ่งคือร้อยละ 52.27 ได้รับความรู้เกี่ยวกับการเกษตรแผนใหม่ รองลงมา ร้อยละ 44.89 ได้รับความช่วยเหลือด้านงบประมาณและอุปกรณ์การเกษตร มีครูจำนวนน้อย คือร้อยละ 15.91 ได้รับความช่วยเหลือในด้านการส่งเจ้าหน้าที่ไปสาธิตวิธีทำการเกษตรแผนใหม่ในโรงเรียน และร้อยละ 13.07 ได้รับการสนับสนุนในการรับนักเรียนไปฝึกงานที่สถานีทดลองการเกษตร ส่วนครูที่ไม่ได้รับความร่วมมือเลยมีร้อยละ 42.10

ตารางที่ 30 จำนวนครูผู้สอนจำแนกตามการเตรียมการสอนในด้านการปกครอง

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
1. วัตถุประสงค์ที่ครูกำหนดไว้ในการจัดการเรียนการสอน		
ด้านการปกครองแก่นักเรียนชาวเขา		
1. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ชีวิตประจำวันได้	161	91.48
2. เพื่อให้นักเรียนเห็นโทษของการตัดไม้ทำลายป่าและแหล่งต้นน้ำ ลำธาร	157	89.20
3. เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามสิทธิ และหน้าที่ในฐานะพลเมืองไทย	153	86.93
4. เพื่อให้นักเรียนภูมิใจในความเป็นคนไทย	152	86.36
5. เพื่อให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อชาติไทย	149	84.66
6. เพื่อให้นักเรียนเห็นโทษของการปลูกพืชเสพติดและการเสพสิ่ง เสพติด	146	82.95
7. เพื่อให้นักเรียนมีความผูกพันในชาติศาสนาและพระมหากษัตริย์	144	81.82
8. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติ	139	78.98
9. เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบและ กฎเกณฑ์ของทางราชการ	123	69.89
10. เพื่อให้นักเรียนรู้ว่าชาวเขาเป็นเผ่าพันธุ์หนึ่งของชาติไทย	118	67.04

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
2. การแจ้งจุดประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนในด้านการปกครอง		
ให้นักเรียนชาวเขาทราบ		
1. แจ้งเป็นบางครั้ง	87	49.43
2. แจ้งทุกครั้งที่ทำการสอน	79	44.89
3. ไม่เคยแจ้ง	10	5.68

จากตารางที่ 30 แสดงว่าครูกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนด้านการปกครองแก่นักเรียนชาวเขาไว้หลายด้าน โดยมีครูมากที่สุดคือร้อยละ 91.48 เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในวิถีประจำวันได้ รองลงมาร้อยละ 89.20 เพื่อให้นักเรียนเห็นโทษของการตัดไม้ทำลายป่าและแหล่งต้นน้ำลำธาร ร้อยละ 86.93 เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ในฐานะพลเมืองไทย ร้อยละ 86.36 เพื่อให้นักเรียนภูมิใจในความเป็นคนไทย ร้อยละ 84.66 เพื่อให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อชาติไทย ร้อยละ 82.95 เพื่อให้นักเรียนเห็นโทษของการปลูกพืชเส้นพิตัดและการเสพติด ร้อยละ 81.82 เพื่อให้นักเรียนมีความผูกพันในชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ ร้อยละ 78.98 เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ร้อยละ 69.89 เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายระเบียบและกฎเกณฑ์ของทางราชการและร้อยละ 67.04 เพื่อให้นักเรียนรู้ว่าชาวเขาเป็นเผ่าพันธุ์หนึ่งของชาติไทย

ในการจัดการเรียนการสอนด้านการปกครองแก่นักเรียนชาวเขาครู ครูประมาณหนึ่งคือ ร้อยละ 49.43 แจ้งจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบและร้อยละ 44.89 ไม่แจ้งให้นักเรียนทราบ มีครูจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 5.68 ไม่เคยแจ้งจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบ

ตารางที่ 31 จำนวนครูผู้สอนจำแนกตามวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในด้านการปกครอง

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
1. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนชาวเขา		
รักชาติไทย ครูจัดกิจกรรมโดยวิธี		
1. อภิปรายให้นักเรียนรู้ว่าชาวเขาเป็นเผ่าพันธุ์หนึ่งของชาติไทย	147	83.52
2. ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาวเขา แล้วสรุปให้เห็นว่าวัฒนธรรมของชาวเขาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมของชาติไทย	118	67.04
3. ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับข้อปฏิบัติต่าง ๆ ที่เป็นเครื่องบ่งชี้ว่าชาวเขาเป็นคนไทย	98	55.68
4. ให้อิสระแก่นักเรียนในการใช้เหตุผลในการคิดและตัดสินใจว่าชาวเขาเป็นคนไทยหรือไม่	85	48.29
5. อื่น ๆ	2	1.14
2. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนชาวเขารู้จักสิทธิและหน้าที่ในฐานะพลเมืองไทยครูจัดกิจกรรมโดยวิธี		
1. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายให้รู้ว่าชาวเขาเป็นเผ่าพันธุ์หนึ่งของชาติไทย มีสิทธิและหน้าที่เช่นเดียวกับคนไทยพื้นราบ	130	73.86
2. ให้นักเรียนอภิปรายจากภาพข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทและหน้าที่ของบุคคลในภาพ	117	66.48
3. ให้นักเรียนอภิปรายความหมายของพลเมืองไทยและการปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองไทย	97	55.11

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
4. ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าจากหนังสือหรือเอกสาร	58	32.95
5. เชิญชาวเขาซึ่งเป็นที่เคารพในหมู่บ้านชาวเขา	36	20.45
6. บรรยายให้ความรู้แก่นักเรียนโดยตรง	3	1.70
7. อื่น ๆ	3	1.70
8. ไม่ได้สอน	2	1.14
3. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแก่นักเรียนชาวเขาในเรื่อง ศาสนาในท้องถิ่น ที่นักเรียนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอื่น ๆ นอกเหนือ จากศาสนาพุทธ ครูจัดกิจกรรมโดยวิธี		
1. ให้แนวปฏิบัติของศาสนาพุทธแล้วสลับด้วยแนว ปฏิบัติของศาสนาหรือความเชื่อที่นักเรียนนับถือ	106	60.23
2. ให้แนวปฏิบัติของศาสนาพุทธโดยตลอด	44	25.00
3. ให้แนวปฏิบัติทุกศาสนา	44	25.00
4. ให้แนวปฏิบัติเฉพาะศาสนาที่นักเรียนส่วนใหญ่นับถือ	1	0.57
4. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนชาวเขา ปฏิบัติตนตามคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ ครูจัดกิจกรรมโดยวิธี		
1. การอธิบายชี้แนะให้นักเรียนรู้ความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ และวิธีปฏิบัติตนต่อศาสนา	159	90.34
2. ให้การเสริมแรงทางบวกในกรณีที่นักเรียน ปฏิบัติตนเกี่ยวกับศาสนาได้ถูกต้อง	99	56.25

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
3. ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับการปฏิบัติตนและการดำรง ศาสนาที่ตนเองนับถือ	88	50.00
4. ให้นักเรียนอภิปรายถึงบทบาทหน้าที่ของบุคคลในภาพ ข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับศาสนา	77	43.75
5. ให้อิสระแก่นักเรียนในการใช้วิจารณญาณในการคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจเลือกแนวทางสำหรับประพฤติปฏิบัติตนเพื่อดำรง ศาสนาจากสถานการณ์จำลอง	76	43.18
6. ให้นักเรียนเขียนคำขวัญ เรื่องความเกี่ยวกับการปฏิบัติตน เพื่อดำรงศาสนา	33	18.75
7. ให้นักเรียนค้นคว้าจากเอกสารเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์และวิธีปฏิบัติตนต่อศาสนาแล้วอภิปรายเป็นรายกลุ่ม	33	18.75
8. ให้นักเรียนแสดงละครหรือบทบาทสมมติเกี่ยวกับการปฏิบัติ ตนเพื่อดำรงศาสนาที่ตนเองนับถือ	31	17.61
9. ให้นักเรียนจัดทำแผนปรับปรุงการปฏิบัติตนในการดำรงสถาบัน ศาสนาที่นักเรียนนับถือแล้วปฏิบัติตามแผนโดยมีการ บันทึกผลการปฏิบัติตนเองและมีครูคอยติดตามผล	7	3.98
10. นิมนต์พระมาให้ความรู้แก่นักเรียน	2	1.14

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
5. ในการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกต่อสถาบันพระมหากษัตริย์แก่นักเรียนชาวเขา เพื่อให้นักเรียนมีความจงรักภักดีและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ครูจัดกิจกรรมโดยวิธี		
1. การอธิบายชี้แนะให้นักเรียนรู้ความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์และวิธีปฏิบัติตนต่อพระมหากษัตริย์	166	94.32
2. ให้อ่านเพลงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ แล้วครูอธิบายความหมายของเนื้อเพลง	143	81.25
3. ให้การเสริมแรงทางบวก ในกรณีที่นักเรียนปฏิบัติตนเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ได้ถูกต้อง	112	63.63
4. ให้นักเรียนวาดภาพเกี่ยวกับการแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์	104	59.09
5. ให้นักเรียนอภิปรายถึงบทบาทหน้าที่ของบุคคลในภาพข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับพระมหากษัตริย์	98	55.68
6. ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับปฏิบัติตนเพื่อเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	83	47.16
7. ให้นักเรียนค้นคว้าจากเอกสารเกี่ยวกับความหมายความสำคัญ ประโยชน์และวิธีปฏิบัติตนต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ แล้วอภิปรายสรุปเป็นรายกลุ่ม	53	30.11

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
8. ให้นักเรียนจัดทำแผนปรับปรุงการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการ เกิดทุนพระมหากษัตริย์ เช่น การยื่นถวายความเคารพ เมื่อได้ยินเพลงสรรเสริญพระบารมี และปฏิบัติตามแผน โดยมีการบันทึกผลและครูคอยติดตามผลการปฏิบัติ	52	29.54
9. ให้นักเรียนเขียนคำขวัญ เรื่องความเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์	50	28.41
10. ให้อิสระแก่นักเรียนในการใช้วิจารณญาณในการคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจเลือกแนวทางสำหรับประพฤติปฏิบัติตนเพื่อ เกิดทุนสถาบันพระมหากษัตริย์จากสถานการณ์จำลอง	44	25.00
11. อื่น ๆ	2	1.14
6. ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักใช้และอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ ครูจัดกิจกรรมโดยวิธี		
1. ให้นักเรียนสำรวจสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่ เกิดขึ้นตามธรรมชาติแล้วอภิปรายสรุป	159	90.34
2. นำปัญหาเกี่ยวกับการทำลายทรัพยากรธรรมชาติจากหนังสือพิมพ์ รายวันหรือประสบการณ์ของนักเรียนมาอภิปรายสรุปให้เห็น ผลเสียและการป้องกัน	143	81.25
3. ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าจากหนังสืออ่านประกอบหรือเอกสาร แล้วอภิปรายสรุป	58	32.95
4. เชิญวิทยากรที่มีหน้าที่ในการอนุรักษ์ธรรมชาติมาให้ความรู้	30	17.04
5. อื่น ๆ	2	1.14

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
7. ในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการห้ามตัดไม้ทำลายป่า และแหล่งน้ำลำธาร ครูจัดกิจกรรมโดยวิธี		
1. พานักเรียนไปดูป่าไม้และแหล่งต้นน้ำลำธารที่ถูกทำลายแล้ว อภิปรายสรุปถึงผลเสียและวิธีป้องกัน	130	73.86
2. นำปัญหาประจำวันจากหนังสือพิมพ์หรือข่าวเกี่ยวกับการตัดไม้ ทำลายป่าและแหล่งต้นน้ำลำธาร ปัญหาการทำให้เลือนลอย มาอภิปรายถึงข้อเสียและวิธีปฏิบัติที่ถูกต้อง	121	68.75
3. ให้นักเรียนทดลองให้เห็นถึงผลเสียที่เกิดจากการทำลาย ป่าไม้และแหล่งต้นน้ำลำธาร	75	42.61
4. ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากหนังสืออ่านประกอบแล้ว นำมารายงาน	57	32.39
5. เชิญวิทยากรซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการดูแลรักษาป่าไม้และแหล่ง ต้นน้ำลำธารมาให้ความรู้	29	16.48
6. อื่น ๆ	2	1.14
8. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแก่นักเรียนชายเขาใน เรื่องสิ่งเสพติด ครูจัดกิจกรรมโดยวิธี		
1. ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับการใช้สิ่งเสพติดเป็นยารักษาโรค ต่าง ๆ ในกรณีบุคคลในบ้านเกิดเจ็บป่วย	118	67.04
2. ให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือหรือเอกสารเกี่ยวกับ สิ่งเสพติดและวิธีป้องกัน	113	64.20

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
3. เชิญเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับสิ่งเสพติดมาให้ ความรู้	59	33.52
4. เชิญผู้ที่ชาวเขาเคารพนับถือในหมู่บ้านมาให้ความรู้เกี่ยวกับ สิ่งเสพติด	51	28.98
5. ให้นักเรียนอภิปรายถึงโทษของสิ่งเสพติดที่นักเรียน พบเห็นในชีวิตประจำวัน เช่น จากผู้ปกครองที่ ติดสิ่งเสพติด จากชาวบ้านบางคนที่สูบฝิ่น เป็นต้น	5	2.84
6. ให้นักเรียนอภิปรายจากภาพของคนติดสิ่งเสพติด	3	1.70
7. อื่น ๆ	3	1.70

จากตารางที่ 31 แสดงว่าในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนชาวเขารักชาติไทย ครูจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 83.52 อธิบายให้นักเรียนรู้ว่าชาวเขาเป็นเผ่าพันธุ์หนึ่งของชาติไทย รองลงมาร้อยละ 67.04 ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาวเขา แล้วสรุปให้เห็นว่าวัฒนธรรมของชาวเขาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมของชาติไทย มีครูประมาณครึ่งหนึ่งคือร้อยละ 55.68 ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับข้อปฏิบัติต่าง ๆ ที่เป็นเครื่องบ่งชี้ว่าชาวเขาเป็นคนไทยและร้อยละ 48.29 ให้อิสระแก่นักเรียนในการใช้เหตุผลในการคิดและตัดสินใจว่าชาวเขาเป็นคนไทยหรือไม่

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนชาวเขารู้จักสิทธิและหน้าที่ในฐานะพลเมืองไทย ครูจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 73.86 ให้นักเรียนร่วมอภิปรายให้รู้ว่าชาวเขาเป็นเผ่าพันธุ์หนึ่งของชาติไทย มีสิทธิและหน้าที่เช่นเดียวกับคนไทยพื้นราบ รองลงมาคือร้อยละ 66.48

ให้นักเรียนอภิปรายจากภาพข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทและหน้าที่ของบุคคลในภาพ มีครูประมาณครึ่งหนึ่งคือร้อยละ 55.11 ให้นักเรียนอภิปรายความหมายของพลเมืองไทยและมาปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองไทยและมีครูจำนวนน้อยคือร้อยละ 32.95 ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าจากหนังสือหรือเอกสารและร้อยละ 20.45 เชิญชวนเขาซึ่งเป็นที่เคารพในหมู่บ้านชาวเขามาให้ความรู้

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในเรื่องศาสนาแก่นักเรียนชาวเขา ครูจำนวนมากคือร้อยละ 60.23 ให้แนวปฏิบัติของศาสนาพุทธแล้วสลับด้วยแนวปฏิบัติของศาสนาหรือความเชื่อที่นักเรียนนับถือและมีครูจำนวนน้อยคือร้อยละ 25.00 ให้แนวปฏิบัติของศาสนาพุทธโดยตลอดและให้แนวปฏิบัติทุกศาสนา

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนชาวเขาปฏิบัติตนตามคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ ครูจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 90.34 อธิบายชี้แนะให้นักเรียนรู้ความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์และวิธีปฏิบัติต่อศาสนา รองลงมาร้อยละ 56.25 ให้การเสริมแรงทางบวก ในกรณีที่นักเรียนปฏิบัติตนเกี่ยวกับศาสนาได้ถูกต้อง มีครูประมาณครึ่งหนึ่งคือร้อยละ 50.00 ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับการปฏิบัติตนและการดำรงศาสนาที่ตนเองนับถือร้อยละ 43.75 ให้นักเรียนอภิปรายถึงบทบาทหน้าที่ของบุคคลในภาพข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับศาสนาและร้อยละ 43.18 ให้อิสระแก่นักเรียนในการใช้วิจารณญาณในการคิด วิเคราะห์และตัดสินใจเลือกแนวทางสำหรับประพฤติปฏิบัติตนเพื่อดำรงศาสนาจากสถานการณ์จำลอง มีครูจำนวนน้อยคือร้อยละ 18.75 ให้นักเรียนเขียนคำขวัญหรือเรื่องความเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเพื่อดำรงศาสนาและให้นักเรียนค้นคว้าจากเอกสารเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์และวิธีปฏิบัติตนต่อศาสนาแล้วอภิปรายเป็นรายกลุ่มและร้อยละ 17.61 ให้นักเรียนแสดงละครหรือบทบาทสมมติเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติตนเพื่อดำรงศาสนาที่ตนเองนับถือ

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนชาวเขามีความจงรักภักดีและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ครูจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 94.32 อธิบายชี้แนะให้นักเรียนรู้ความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์และวิธีปฏิบัติตนต่อพระมหากษัตริย์ รองลงมาร้อยละ 81.25

ให้ร้องเพลงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์แล้วครูอธิบายความหมายของเนื้อเพลง และ ร้อยละ 63.63 ให้การเสริมแรงทางบวกในกรณีที่นักเรียนปฏิบัติตนเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ได้ถูกต้องต้องมีครูประมาณครึ่งหนึ่งคือร้อยละ 59.09 ให้นักเรียนวาดภาพเกี่ยวกับการแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ร้อยละ 55.68 ให้นักเรียนอภิปรายถึงบทบาทหน้าที่ของบุคคลในภาพข่าวหรือเหตุการณ์เกี่ยวกับพระมหากษัตริย์และร้อยละ 47.16 ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเพื่อเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ มีครูจำนวนน้อยคือร้อยละ 30.11 ให้นักเรียนค้นคว้าจากเอกสารเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์และวิธีปฏิบัติตนต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ แล้วอภิปรายสรุปเป็นรายกลุ่ม ร้อยละ 29.54 ให้นักเรียนจัดทำแผนปรับปรุงการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการเทิดทูนพระมหากษัตริย์และปฏิบัติตามแผน โดยมีการบันทึกผลและครูคอยติดตามผลการปฏิบัติ ร้อยละ 28.41 ให้นักเรียนเขียนคำขวัญหรือเรียงความเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์และร้อยละ 25.00 ให้อิสระแก่นักเรียนในการใช้วิจารณญาณในการคิด วิเคราะห์และตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติสำหรับประพฤติตนเพื่อเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์จากสถานการณ์จำลอง

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนชาวเขารู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ครูจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 90.34 ให้นักเรียนสำรวจสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติแล้วอภิปรายสรุป รองลงมาร้อยละ 81.25 นำปัญหาเกี่ยวกับการทำลายทรัพยากรธรรมชาติจากหนังสือพิมพ์รายวันหรือประสาธน์ของนักเรียนมาอภิปรายสรุปให้เป็นผลเสียและการป้องกัน มีครูจำนวนน้อยคือร้อยละ 32.95 ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าจากหนังสืออ่านประกอบหรือเอกสารแล้วอภิปรายสรุปและร้อยละ 17.04 เชิญวิทยากรที่มีหน้าที่ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติมาให้ความรู้

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแก่นักเรียนชาวเขาเกี่ยวกับการห้ามตัดไม้ทำลายป่าและแหล่งน้ำลำธาร ครูจำนวนมากคือร้อยละ 73.86 พานักเรียนไปดูป่าไม้และแหล่งต้นน้ำลำธารที่ถูกทำลายแล้วอภิปรายสรุปถึงผลเสียและวิธีป้องกัน รองลงมาร้อยละ 68.75 นำปัญหาประจำวันจากหนังสือพิมพ์หรือข่าวเกี่ยวกับการตัดไม้ทำลายป่าและแหล่งต้นน้ำลำธาร ปัญหาการทำไร่เลื่อนลอยมาอภิปรายถึงข้อเสียและวิธีปฏิบัติที่ถูกต้องและร้อยละ 42.61 ให้นักเรียนทดลองให้

เห็นถึงผลเสียที่เกิดจากการทำลายป่าไม้และเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร มีครูจำนวนน้อยคือร้อยละ

32.39 ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากหนังสืออ่านประกอบแล้วนำมารายงานและร้อยละ

16.48 เชิญวิทยากรซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการดูแลรักษาป่าไม้และแหล่งต้นน้ำลำธารมาให้ความรู้

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแก่นักเรียนชาวเขาในเรื่องสิ่งเสพติด ครูจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 67.04 ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับการใช้สิ่งเสพติดเป็นยารักษาโรคในกรณี
ที่บุคคลในบ้านเกิดเจ็บป่วย รองลงมาร้อยละ 64.20 ให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ
หรือเอกสารเกี่ยวกับสิ่งเสพติดและวิธีป้องกัน มีครูจำนวนน้อยคือร้อยละ 33.52 เชิญเจ้าหน้าที่
ที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับสิ่งเสพติดมาให้ความรู้และร้อยละ 28.98 เชิญผู้ที่ชาวเขานับถือใน
หมู่บ้านมาให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 32 จำนวนครูผู้สอนจำแนกตามวิธีการใช้สื่อการสอนในด้านการปกครอง

การใช้สื่อการสอน	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
1. สิ่งที่ครูคำนึงถึงในการเลือกใช้สื่อการสอนในการจัดการเรียนการสอนด้านการปกครองแก่นักเรียนชาวเขา		
1. เหมาะกับวัย และประสบการณ์ของนักเรียน	58	32.95
2. ตรงกับกิจกรรมการเรียนการสอน	43	24.43
3. สอดคล้องกับสภาพของโรงเรียน	36	20.45
4. ตรงกับเนื้อหา	26	14.77
5. ช่วยพัฒนาความคิดของนักเรียน	12	6.82
6. อื่นๆ	1	0.57

จากตารางที่ 32 แสดงว่าสิ่งทีครูคำนึงถึงในการใช้สื่อการสอนในการจัดการเรียนการสอนด้านการปกครองแก่นักเรียนชาวเขา มีครูร้อยละ 32.95 ใช้สื่อการสอนให้เหมาะกับวัย และประสบการณ์ของนักเรียน รองลงมาร้อยละ 24.43 ใช้สื่อให้ตรงกับกิจกรรมการเรียนการสอน ร้อยละ 20.45 ใช้สื่อให้สอดคล้องกับสภาพของโรงเรียนและร้อยละ 14.77 ใช้สื่อให้ตรงกับเนื้อหา มีครูส่วนน้อย คือ ร้อยละ 6.82 ใช้สื่อเพื่อช่วยพัฒนาความคิดของนักเรียน

ตารางที่ 33 ชนิดของสื่อการสอนที่ครูใช้ในการสอนด้านการปกครองเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

ชนิดของสื่อการสอน	ลำดับเฉลี่ย	ลำดับที่
รูปภาพ	1.910	1
แบบฝึกหัด	3.020	2
หนังสือพิมพ์รายวัน	3.066	3
หนังสือนิทาน	3.547	4
หนังสืออ่านประกอบ	3.626	5

จากตารางที่ 33 แสดงว่าสื่อการสอนที่ครูใช้ในการสอนด้านการปกครองเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ รูปภาพ แบบฝึกหัด หนังสือพิมพ์รายวัน หนังสือนิทาน และหนังสืออ่านประกอบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 34 จำนวนครูผู้สอนจำแนกตามวิธีการวัดผลและประเมินผลด้านการปกครอง

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
1. วิธีการที่ครูใช้ในการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนในด้านการปกครองแก่นักเรียนชาวเขา		
1. การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน	157	89.20
2. การสนทนากับนักเรียนในโอกาสต่างๆ	125	71.02
3. การใช้แบบทดสอบความรู้	121	68.75
4. การใช้แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของนักเรียน	104	59.09
5. การทำแบบประเมินตนเอง	43	24.43

จากตารางที่ 34 แสดงว่าครูมีวิธีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนในด้านการปกครองแก่นักเรียนชาวเขาหลายวิธี โดยมีครูมากที่สุดคือร้อยละ 89.20 ในการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน รองลงมา ร้อยละ 71.02 ใช้การสนทนากับนักเรียนในโอกาสต่าง ๆ ร้อยละ 68.75 ใช้แบบทดสอบภาคความรู้ และร้อยละ 59.09 ใช้แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของนักเรียน มีครูจำนวนน้อยคือร้อยละ 24.43 ใช้แบบประเมินตนเอง

ตารางที่ 35 จำนวนครูผู้สอนจำแนกตามวิธีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการปกครอง

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
1. กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จัดขึ้นเพื่อสนับสนุน การจัดการเรียนการสอนด้านการปกครองแก่นักเรียนชาวเขา		
1. การจัดป้ายนิเทศ คำขวัญ บทความ บทกลอน และคติเตือนใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามสิทธิ และหน้าที่ของพลเมืองไทย	137	77.84
2. การจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์แก่โรงเรียนและชุมชน ในวันสำคัญต่าง ๆ	134	76.14
3. การจัดนิทรรศการในวันสำคัญต่าง ๆ	116	65.91
4. การพานักเรียนไปร่วมงานเทศกาลประเพณีของชาวเขา ที่จัดขึ้นในหมู่บ้าน	104	59.09
5. การแต่งกายแบบชาวเขาของนักเรียนมาโรงเรียน ในวันใดวันหนึ่งของสัปดาห์	93	52.84
6. การจัดกิจกรรมในวันสำคัญของชาติ	85	48.29
7. การพานักเรียนไปประกอบพิธีทางศาสนาในวันสำคัญทาง ศาสนา	80	45.45
8. การประกวดเรียงความเกี่ยวกับการปฏิบัติตามสิทธิและ หน้าที่ของพลเมืองไทย	43	24.43
9. จัดชุมนุมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	22	12.50

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
10. การฟังการบรรยายจากองค์กรเกี่ยวกับศาสนาในโรงเรียน	20	11.36
11. เชิญวิทยากรมาบรรยายเกี่ยวกับการปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ ของพลเมืองไทย	20	11.36
12. อื่น ๆ	1	0.57

จากตารางที่ 35 แสดงว่าในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ครูจัดขึ้นเพื่อสนับสนุนการจัด
การเรียนการสอนด้านการปกครองแก่นักเรียนชาวเขา มีครูมากที่สุดคือร้อยละ 77.84 จัดป้ายนิเทศ
 คำขวัญ บทความ บทกลอนและคติเตือนใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองไทย
 รองลงมาร้อยละ 76.14 จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์แก่โรงเรียนและชุมชนในวันสำคัญต่าง ๆ
 ร้อยละ 65.91 จัดนิทรรศการในวันสำคัญต่าง ๆ และร้อยละ 59.09 พานักเรียนไปร่วมงาน
 เทศกาลประเพณีของชาวเขาที่จัดขึ้นในหมู่บ้าน มีครูประมาณครึ่งหนึ่งคือร้อยละ 52.84 ให้นักเรียน
 แต่งกายแบบชาวเขาของนักเรียนมาโรงเรียนในวันใดวันหนึ่งของสัปดาห์ ร้อยละ 48.29 จัด
 กิจกรรมในวันสำคัญของชาติและร้อยละ 45.45 พานักเรียนไปประกอบพิธีทางศาสนาในวันสำคัญ
 ทางศาสนา มีครูจำนวนน้อยคือร้อยละ 24.43 ประกวดเรื่องความเกี่ยวกับการปฏิบัติตามสิทธิ
 และหน้าที่ของพลเมืองไทย มีครูจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 12.50 จัดชุมนุมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
 ร้อยละ 11.36 ฟังการบรรยายจากองค์กรเกี่ยวกับศาสนาในโรงเรียนและเชิญวิทยากรมาบรรยาย
 เกี่ยวกับการปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองไทย

ตารางที่ 36 จำนวนครูผู้สอนจำแนกตามความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นในการจัดการเรียนการสอน
ด้านการปกครอง

วิธีการ	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
1. ครูได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นในการจัดการเรียนการสอนด้านการปกครองในด้าน		
1. ให้ความรู้เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ของชาวเขาแก่ครู	61	34.66
2. ช่วยเหลือในการอบรมแก่นักเรียนเกี่ยวกับศาสนาต่าง ๆ	59	33.52
3. ไม่ได้ได้รับความร่วมมือ	50	28.41
4. เป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียนชาวเขา	45	25.57
5. ให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาชาวเขา	32	18.18
6. อื่น ๆ	1	0.57

จากตารางที่ 36 แสดงว่าหน่วยงานอื่นให้ความร่วมมือแก่ครูในการจัดการเรียนการสอนด้านการปกครองน้อยมาก โดยมีครูร้อยละ 34.66 ได้รับความรู้เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ของชาวเขาแก่ครู รองลงมา ร้อยละ 33.52 ได้รับความช่วยเหลือในการอบรมนักเรียนเกี่ยวกับศาสนาต่าง ๆ ร้อยละ 25.57 เป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียนชาวเขาและร้อยละ 18.18 ให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาชาวเขา มีครูร้อยละ 28.41 ไม่ได้ได้รับความร่วมมือ

2.3 ปัญหาและข้อเสนอนแนะของครูเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝัง
ความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา

ตารางที่ 37 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักสภาพของครูในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกใน
ความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา

สภาพปัญหา	ระดับปัญหา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นไปได้ช้าเพราะต้อง พูดภาษาชาวเขามากกว่าภาษาไทย	4.08	1.07	มาก
2. ขาดแหล่งความรู้ที่ครูจะใช้ค้นคว้าหาความรู้	3.70	1.15	มาก
3. วัสดุ สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้มีจำนวนจำกัด	3.67	1.06	มาก
4. โรงเรียนขาดอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน	3.65	1.06	มาก
5. ขาดตัวกลางในการประสานงานร่วมกันระหว่าง หน่วยงาน	3.58	0.92	มาก
6. ครูขาดความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับภาษาวัฒนธรรมและ ประเพณีของชาวเขา	3.38	1.16	ปานกลาง
7. มีความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานน้อย	3.23	1.12	ปานกลาง
8. ความสามารถของครูในการใช้แหล่งความรู้จาก ชุมชนประกอบการสอน	3.07	0.99	ปานกลาง
9. ครูขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องเนื้อหาและวิธี การปลูกฝัง	2.98	1.08	ปานกลาง

สภาพปัญหา	ระดับปัญหา		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
10. มีเวลาในการติดตามผลประเมินผลน้อย	2.97	1.01	ปานกลาง
11. นักเรียนไม่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร	2.87	1.06	ปานกลาง
12. การกำหนดวัตถุประสงค์ไม่ชัดเจน	2.78	1.06	ปานกลาง
13. ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดีเพื่อให้ครู นักเรียน เข้าใจตรงกันถึงความสำคัญของการจัด กิจกรรมเสริมหลักสูตร	2.74	0.98	ปานกลาง
14. การใช้คะแนนเป็นเงื่อนไขในการให้นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร	2.66	1.04	ปานกลาง
15. ขาดความร่วมมือกันระหว่างครูในกลุ่มวิชาต่าง ๆ	2.65	1.13	ปานกลาง
16. ขาดความรู้ความเข้าใจในการวัดผลประเมินผล	2.46	1.09	น้อย

จากตารางที่ 37 แสดงว่าสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความ
สำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขาของครูผู้สอนมีปัญหเกิดขึ้นในทุกข้อรายการ โดย
เกิดขึ้นในระดับมาก ปานกลางและน้อย และปัญหาที่พบว่าอยู่ในระดับมี 5 ข้อ กระทั่ง คือชั้น
การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นไปไม่ได้ซ้ำเพราะต้องพูดภาษาชาวเขามากกว่าภาษาไทยมีค่าเฉลี่ย
4.08 ขาดแหล่งความรู้ที่ครูจะใช้คิดว่าหาความรู้มีค่าเฉลี่ย 3.70 วัสดุ สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้มี
จำนวนจำกัด มีค่าเฉลี่ย 3.67 โรงเรียนขาดอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ย
3.65 และขาดตัวกลางในการประสานงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานมีค่าเฉลี่ย 3.58 ปัญหาที่

พบว่าอยู่ในระดับปานกลางมี 10 ข้อกระทง คือ ครูขาดความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับภาษา วัฒนธรรม และประเพณีของชาวเขา มีค่าเฉลี่ย 3.38 มีความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานน้อย มีค่าเฉลี่ย 3.23 ความสามารถของครูในการใช้แหล่งความรู้จากชุมชนประกอบการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.07 ครูขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องเนื้อหาและวิธีการปลูกฝังมีค่าเฉลี่ย 2.98 มีเวลาในการติดตาม ผลประเมินผลน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.97 นักเรียนไม่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย 2.87 การกำหนดวัตถุประสงค์ไม่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ย 2.78 ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดีเพื่อให้ครู นักเรียนเข้าใจตรงกันถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย 2.74 การใช้ คะแนนเป็นเงื่อนไขในการใช้ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย 2.66 และขาด ความร่วมมือกันระหว่างครูในกลุ่มวิชาต่างๆ มีค่าเฉลี่ย 2.65 ส่วนปัญหาที่พบว่าอยู่ในระดับน้อยมี 1 ข้อกระทง คือ ขาดความรู้ความเข้าใจในการวัดผลประเมินผล มีค่าเฉลี่ย 2.46

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. แบบสังเกตสภาพทั่วไปและบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา

ตารางที่ 38 สภาพการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและภายในห้องเรียน

สภาพการจัด	จำนวน (N=19)	ร้อยละ
1. การจัดให้มีสิ่งสนับสนุนหรือการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย		
1. มีป้ายนิเทศที่ให้ข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย บริเวณอาคารเรียนและนอกอาคารเรียน	18	94.73
2. ภายในห้องสมุดมีหนังสือหลาย ๆ ประเภทเพื่อส่งเสริมการอ่าน	13	68.42
3. อื่น ๆ		
ภาษาไทยวันละคำ	1	5.26
2. มีการจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับภาษาไทยภายในห้องเรียน		
มี	18	94.73
ไม่มี	1	5.26
ถ้ามีจัดโดย		
1. จัดตามมุมประสบการณ์	15	78.95
2. มีบัตรคำให้นักเรียนอ่าน	14	73.68
3. จัดภาษาไทยวันละคำ	11	57.89
4. นำผลงานของนักเรียนมาจัดที่ป้ายนิเทศเปลี่ยนทุกเดือน	8	42.11
5. คำใหม่ในบทเรียน	8	42.11

สภาพการจัด	จำนวน (N=19)	ร้อยละ
3. มีการจัดแสดงผลงานของนักเรียนที่เกี่ยวกับการจัดการเรียน		
การสอนภาษาไทย		
มี	15	78.95
ไม่มี	4	21.05
ถ้ามีจัดโดย		
1. ผลงานการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา	6	31.58
2. ทำสมุดภาพเรื่องราวจากการเรียน	6	31.58
3. ประกวดคัดลายมือ	4	21.05
4. รวบรวมผลงานของนักเรียนเย็บเล่ม	3	15.79
5. เขียนคำขวัญในโอกาสสำคัญ	3	15.79
4. การจัดให้มีสิ่งสนับสนุนหรือส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน		
เกษตรแผนใหม่		
1. มีแปลงทดลองปลูกพืชสวนครัว	14	73.68
2. มีแปลงทดลองปลูกไม้ผล เช่น บัวช้ ท้อ พลับ เป็นต้น	12	63.16
3. มีเรือนเพาะชำส่งเสริมการขยายพันธุ์พืชต่าง ๆ	11	57.89
4. มีแปลงทดลองปลูกพืชที่เป็นอาหารหลักเช่น ข้าวโพด ข้าวสาลี มันฝรั่ง เป็นต้น	8	42.11
5. มีแปลงทดลองปลูกไม้ดอกไม้ประดับ เช่น เขากี่ว่า คาร์เนชั่น เบญจมาศ แกลดิโอลัส เป็นต้น	6	31.58
6. มีการจัดทำผลิตภัณฑ์ดอกไม้แห้ง	2	10.53

สภาพการจัด	จำนวน (N=19)	ร้อยละ
7.อื่น ๆ		
เลี้ยงปลาตู้	2	10.53
5.มีการจัดแสดงผลงานของนักเรียนชาวเขาที่เกี่ยวกับการจัด		
การเรียนการสอนงานเกษตร		
มี	8	42.11
ไม่มี	11	57.89
ถ้ามีจัดโดย		
1.จำหน่ายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ	3	15.79
2.จำหน่ายเนื้อเป็ดไก่	2	10.53
3.นำผลผลิตทางการเกษตรของนักเรียนมาประกอบ	2	10.53
อาหารกลางวัน		
4.นำผลผลิตทางการเกษตรเช่น พัก ปลา ออกร้านตลาดนัดของ	1	5.26
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ		
6.การจัดให้มีสิ่งสนับสนุนหรือส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนใน		
ด้านการปกครอง		
1.จัดให้มีป้ายนิเทศ คำขวัญ บทความบทกลอนและคติเตือนใจ	16	84.21
เกี่ยวกับการปฏิบัติตามลัทธิและหน้าที่ที่พึงปฏิบัติต่อชาติ		
2.ให้นักเรียนแต่งกายตามแบบของชาวเขามาโรงเรียนได้	10	52.63
3.กิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน	3	5.79

สภาพการจัด	จำนวน (N=19)	ร้อยละ
7. มีการจัดสิ่งสนับสนุนหรือส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน		
ในด้านการใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติการห้ามตัดไม้		
ทำลายป่าและแหล่งต้นน้ำลำธาร		
มี	15	78.95
ไม่มี	4	21.05
ถ้ามีจัดโดย		
1. ถ้ามีการปลูกพืชแทนที่เช่น กาแฟ ไม้ตง ถั่วแดง เป็นต้น	8	42.10
2. จัดป้ายนิเทศติดรูปภาพการตัดไม้ทำลายป่าให้นักเรียนดู	7	36.84
8. มีการจัดสิ่งสนับสนุนหรือส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน		
ในด้านการห้ามปลูกพืชเสพติดและการห้ามเสพสิ่งเสพติด		
มี	13	68.42
ไม่มี	6	31.58
ถ้ามีจัดโดย		
1. จัดนิทรรศการ	3	15.79
2. จัดป้ายนิเทศ	2	10.53

สภาพการจัด	จำนวน (N=19)	ร้อยละ
9. มีการจัดส่งสื่อนับสนนหรือส่งเสริมการจัดการเรียน		
การสอนในด้านความผูกพันทางจิตใจในชาติ ศาสนา		
และพระมหากษัตริย์โดย		
มี	19	100
ไม่มี	-	-
ถ้ามีจัดโดย		
1. จัดให้มีสัญลักษณ์ในห้องเรียน	18	94.73
2. จัดป้ายนิเทศกิจกรรมในวันสำคัญ	15	78.95
3. อบรมหน้าเสาธง	14	73.68
4. พระมาสอนสวดแทรกในทุกกลุ่มประสบการณ์	6	31.58

จากตารางที่ 38 แสดงให้เห็นว่าสภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝัง
ความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขาดังนี้คือ

การจัดให้มีสิ่งสนับสนุนหรือส่งเสริมการสอนภาษาไทย ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ 94.73
จัดให้มีป้ายนิเทศที่ให้ข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยบริเวณอาคารเรียนและนอกอาคาร
เรียนรองลงมาร้อยละ 68.42 จัดให้มีหนังสือหลาย ๆ ประเภทในห้องสมุดเพื่อส่งเสริมการอ่าน
การจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับภาษาไทยภายในโรงเรียน ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 94.73 จัดให้
มีป้ายนิเทศโดยร้อยละ 78.95 จัดตามมุมประสบการณ์ ร้อยละ 73.68 มีบัตรคำให้นักเรียนอ่าน
ร้อยละ 57.89 จัดภาษาไทยวันละคำ ร้อยละ 42.11 นำผลงานของนักเรียนมาจัดที่ป้ายนิเทศ
การจัดแสดงผลงานของนักเรียนที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ครูส่วน
ใหญ่คือร้อยละ 78.95 จัดให้มีการแสดงผลงานของนักเรียน โดยร้อยละ 31.58 แสดงผลงาน

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา ร้อยละ 31.58 ทำสมุดภาพเรื่องราวจากการเรียน ร้อยละ 21.05 ผลงานประกวดคัดลายมือ ร้อยละ 15.79 รวบรวมผลงานของนักเรียนเขียนเขียนเล่ม ร้อยละ 15.79 เขียนคำขวัญในโอกาสสำคัญ

การจัดให้มีสิ่งสนับสนุนหรือส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนงานเกษตรแผนใหม่ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 73.68 จัดให้มีแปลงทดลองปลูกพืชผักสวนครัว รองลงมา ร้อยละ 63.16 จัดให้มีแปลงทดลองปลูกไม้ผล มีครูประมาณครึ่งหนึ่งคือร้อยละ 57.89 มีเรือนเพาะชำส่งเสริมการขยายพันธุ์พืชต่าง ๆ และร้อยละ 42.11 มีแปลงทดลองพืชที่เป็นอาหารหลักมีครูจำนวนน้อยคือร้อยละ 31.58 ร้อยละ 10.53 มีแปลงทดลองปลูกไม้ดอกไม้ประดับและมีการจัดทำผลิตภัณฑ์ดอกไม้แห้งตามลำดับ

การจัดให้มีการแสดงผลงานของนักเรียนชาวเขาที่เกี่ยวกับการสอนงานเกษตรครูประมาณครึ่งหนึ่งคือร้อยละ 57.89 ไม่ได้จัดแสดง อีกร้อยละ 42.11 จัดแสดงผลงานการจัดให้มีสิ่งสนับสนุนหรือส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในด้านการปกครอง ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 84.21 จัดให้มีป้ายนิเทศคำขวัญ บทความ บทกลอน และคติเตือนใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ที่พึงปฏิบัติต่อชาติ รองลงมาคือร้อยละ 52.63 ให้นักเรียนแต่งการแบบชาวเขามาโรงเรียนได้ และมีครูส่วนน้อยคือร้อยละ 15.79 จัดกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน

การจัดสิ่งสนับสนุนหรือส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในด้านการใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การห้ามตัดไม้ทำลายป่าและแหล่งต้นน้ำลำธาร ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 78.95 จัดให้มีโดยร้อยละ 42.0 ให้มีการปลูกพืชแทนผืน และร้อยละ 36.84 จัดป้ายนิเทศให้ความรู้

การจัดให้มีสิ่งสนับสนุนหรือส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในด้านการห้ามปลูกพืชเสพติดและการห้ามเสพสิ่งเสพติด ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 68.42 จัดให้มีโดยร้อยละ 15.79 จัดนิทรรศการ และร้อยละ 10.53 จัดป้ายนิเทศ

การจัดให้มีสิ่งสนับสนุนหรือส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในด้านความผูกพันจิตใจในชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 94.73 จัดให้มีสัญลักษณ์ในห้องเรียน รองลงมา ร้อยละ 78.95 จัดป้ายนิเทศในวันสำคัญและร้อยละ 73.68 ใช้วิธีการอบรมหน้าเสาธง

ตารางที่ 39 ความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักเรียนจำแนกตามความสามารถในการพูด
การอ่าน การฟังและการเขียน

การใช้ภาษาไทยของนักเรียน	จำนวน (N=19)	ร้อยละ
1. พฤติกรรมเกี่ยวกับการพูดของนักเรียนในโรงเรียน		
1. พูดภาษาชาวเขากับเพื่อน แต่พูดภาษาไทยกับครู	13	68.42
2. พูดภาษาไทยเฉพาะระหว่างอยู่ในชั้นเรียน	7	36.84
3. พูดกับเพื่อนและครูทั้งภาษาชาวเขาและภาษาไทยตาม ความพอใจ	5	26.31
2. ส่วนใหญ่นักเรียนมีความสามารถในการพูดภาษาไทยอยู่ในระดับ		
1. พูดสื่อความหมายพอใช้ได้	12	63.16
2. พูดสื่อความหมายได้ดี	6	3.58
3. พูดสื่อความหมายได้ดีมาก	1	5.26
3. ส่วนใหญ่นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยได้ระดับ		
1. พอใช้	11	57.89
2. ดี	7	36.84
3. อ่านได้เป็นบางคำ	1	5.26
4. ส่วนใหญ่นักเรียนมีความสามารถในการฟังภาษาไทยในระดับ		
1. สามารถฟังและเข้าใจในเรื่องที่สนทนากันได้	13	68.42
2. สามารถฟังและเข้าใจได้เป็นบางคำ บางวลีหรือบางประโยค	6	31.58

การใช้ภาษาไทยของนักเรียน	จำนวน (N=19)	ร้อยละ
5. ส่วนใหญ่นักเรียนมีความสามารถในการเขียนภาษาไทยในระดับ		
1. เขียนได้สวยงามแต่เขียนได้ช้า	11	57.89
2. เขียนได้ไม่สวยงามและเขียนได้ช้า	5	26.31
3. เขียนได้สวยงามและคล่องแคล่ว	2	10.53
4. เขียนได้ไม่สวยงามแต่คล่องแคล่ว	2	10.53

จากตารางที่ 39 แสดงว่าครูส่วนใหญ่คือร้อยละ 68.42 กำหนดให้นักเรียนพูดภาษา
 ชาวเขากับเพื่อนได้ แต่ต้องพูดภาษาไทยกับครู รองลงมาร้อยละ 36.84 กำหนดให้นักเรียนพูด
 ภาษาไทยเฉพาะระหว่างอยู่ในชั้นเรียน

ความสามารถในการพูดของนักเรียน นักเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ 63.16 พูดสื่อ
 ความหมายพอใช้ได้ รองลงมาร้อยละ 31.58 พูดสื่อความหมายได้ดี

ความสามารถในการอ่านของนักเรียน นักเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ 57.89 อ่านพอใช้
 ได้ รองลงมาร้อยละ 36.84 อ่านได้ดี

ความสามารถในการฟังของนักเรียน นักเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ 68.42 สามารถฟัง
 และเข้าใจในเรื่องที่สนทนากันได้รองลงมาร้อยละ 31.58 สามารถฟังและเข้าใจได้เป็นบางคำ
 บางวลีหรือบางประโยค

ความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียน นักเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ 57.89
 เขียนได้สวยงามแต่เขียนได้ช้า รองลงมาร้อยละ 26.31 เขียนได้ไม่สวยงามและเขียนได้ช้า

ตารางที่ 40 จำนวนครูผู้สอนจำแนกตามวิธีสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขา

วิธีปลูกฝัง	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
1. วิธีการปลูกฝังความสำนึกโดยตรงครูสอนโดย		
1. การอธิบายชี้แนะให้นักเรียนรู้ความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์และวิธีปฏิบัติตนต่อพระมหากษัตริย์	166	94.32
2. การอธิบายชี้แนะให้นักเรียนรู้ความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์และวิธีปฏิบัติตนต่อศาสนา	159	90.34
3. ทำปัญหาเกี่ยวกับการทำลายทรัพยากรธรรมชาติจากหนังสือพิมพ์รายวันหรือประสบการณ์ของนักเรียนมาอภิปรายสรุปให้เห็นผลเสียและการป้องกัน	143	81.25
4. นำปัญหาประจำวันจากหนังสือพิมพ์หรือข่าวเกี่ยวกับการตัดไม้ทำลายป่าและแหล่งต้นน้ำลำธาร ปัญหาการทำไร่เลื่อนลอยมาอภิปรายถึงข้อเสียและวิธีปฏิบัติที่ถูกต้อง	121	68.75
5. ให้นักเรียนแสดงละครหรือ บทบาทสมมติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเพื่อดำรงศาสนาที่ตนเองนับถือ	31	17.61
2. วิธีการปลูกฝังความสำนึกด้วยการระจางค์านิยม ครูสอนโดย		
1. ให้อิสระแก่นักเรียนในการใช้เหตุผลในการคิดและตัดสินใจว่าชาวเขาเป็นคนไทยหรือไม่	85	48.29

วิธีปลูกฝัง	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
2. ให้อิสระแก่นักเรียนในการใช้วิจารณญาณในการคิดวิเคราะห์และตัดสินใจเลือกแนวทางสำหรับประพฤติปฏิบัติตนเพื่อดำรงศาสนาจากสถานการณ์จำลอง	76	43.18
3. ให้อิสระแก่นักเรียนในการใช้วิจารณญาณในการคิดวิเคราะห์และตัดสินใจเลือกแนวทางสำหรับประพฤติปฏิบัติตนเพื่อเกิดทุนสถาบันพระมหากษัตริย์จากสถานการณ์จำลอง	44	25.00
3. วิธีการปลูกฝังความสำนึกด้วยวิธีการปรับพฤติกรรม		
1. ให้การเสริมแรงทางบวกในกรณีนักเรียนปฏิบัติตนเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ได้ถูกต้อง	112	63.63
2. ให้การเสริมแรงทางบวกในกรณีที่นักเรียนปฏิบัติตนเกี่ยวกับศาสนาให้ถูกต้อง	99	36.25
3. ให้นักเรียนจัดทำแผนปรับปรุงการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการเกิดทุนพระมหากษัตริย์แล้วปฏิบัติตามแผนโดยมีการบันทึกผลและครูคอยติดตามผลการปฏิบัติ	52	29.54
4. ให้นักเรียนจัดทำแผนปรับปรุงการปฏิบัติตนในการดำรงสถาบันศาสนาที่นักเรียนนับถือแล้วปฏิบัติตามแผนโดยมีการบันทึกผลการปฏิบัติตนและมีครูคอยติดตามผล	7	3.98

วิธีปลูกฝัง	จำนวนผู้ตอบ (N=176)	ร้อยละ
4. วิธีการปลูกฝังความสำนึกด้วยเหตุผล		
1. อภิปรายให้นักเรียนรู้ว่าชาวเขาเป็นเผ่าพันธุ์หนึ่งของชาติไทย	147	83.52
2. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายให้รู้ว่าชาวเขาเป็นเผ่าพันธุ์หนึ่งของชาติไทย มีสิทธิและหน้าที่เช่นเดียวกับคนไทย	130	73.86
3. ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาวเขาแล้วสรุปให้เห็นว่าวัฒนธรรมของชาวเขาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมของชาติไทย	118	67.04
4. ให้นักเรียนอภิปรายจากภาพถ่ายและเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของบุคคลในภาพ	117	66.48
5. ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับการใช้สิ่งเสพติดเป็นยารักษาโรคต่าง ๆ ในกรณีที่บุคคลในบ้านเกิดเจ็บป่วย	118	67.04
6. ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับข้อปฏิบัติต่าง ๆ ที่เป็นเครื่องบ่งชี้ว่าชาวเขาเป็นคนไทย	98	55.68
7. ให้นักเรียนอภิปรายถึงบทบาท หน้าที่ของบุคคลในภาพถ่ายหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับพระมหากษัตริย์	98	55.68
8. ให้นักเรียนอภิปรายความหมายของผลเมืองไทยและการปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองไทย	97	55.11
9. ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับการปฏิบัติตนและการดำรงศาสนาที่ตนเองนับถือ	88	50.00

จากตารางที่ 40 แสดงว่าในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึก
 ในความเป็นคนไทยแก่นักเรียนชาวเขาโดยวิธีการปลูกฝังความสำนึกโดยตรง ครูจำนวนมากคือ
 ร้อยละ 97.32 การอธิบายชี้แนะให้นักเรียนรู้ความหมาย ความรู้สึก ประโยชน์และวิธีปฏิบัติงาน
 ต่อพระมหากษัตริย์ รองลงมาร้อยละ 90.34 การอธิบายชี้แนะให้นักเรียนรู้ความหมาย ความ
 สำคัญประโยชน์และวิธีปฏิบัติตนต่อศาสนาและมีครูจำนวนน้อยคือ ร้อยละ 17.61 ให้นักเรียน
 แสดงละครหรือบทบาทสมมติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเพื่อดำรงศาสนาที่ตนเองนับถือ

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นไทยแก่นัก
 นักเรียนชาวเขาโดยวิธีการปลูกฝังด้วยการระจางคำนิยาม มีครูประมาณครึ่งหนึ่งคือร้อยละ 48.29
 และร้อยละ 43.18 ให้อิสระแก่นักเรียนในการใช้เหตุผลในการคิดและตัดสินใจว่าชาวเขาเป็น
 คนไทยหรือไม่ และให้อิสระแก่นักเรียนในการใช้วิจารณญาณในการคิด วิเคราะห์และตัดสินใจ
 เลือกแนวทางสำหรับประพฤติปฏิบัติตนเพื่อดำรงศาสนาจากสถานการณ์จำลอง ตามลำดับ

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นไทยแก่นัก
 นักเรียนชาวเขาโดยวิธีการปลูกฝังด้วยการปรับพฤติกรรม ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ 63.63 ใ้
 การเสริมแรงทางบวกในกรณีนักเรียนปฏิบัติตนเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ได้ถูกต้อง

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน เพื่อปลูกฝังความสำนึกในความเป็นไทยแก่นัก
 นักเรียนชาวเขาโดยวิธีการปลูกฝังด้วยเหตุผล ครูจำนวนมากคือร้อยละ 83.52 อภิปรายให้นัก
 นักเรียนรู้ว่าชาวเขาเป็นเผ่าพันธุ์หนึ่งของชาติไทย

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย